

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В. Н. КАРАЗІНА

Економічний факультет
Кафедра міжнародної економіки та світового господарства

Реєстр No _____
Нормоконтролер

«До захисту»
в.о. зав. кафедри
к. е. н., доц. Шуба Т.П.

ТРАНСФОРМАЦІЯ РИНКУ ПРАЦІ КИТАЮ В КОНТЕКСТІ СВІТОВОГО
ТРЕНДУ УРБАНІЗАЦІЇ

Кваліфікаційна робота бакалавра

Виконав:
студент 4-го курсу
першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти
заочної форми навчання
гр. ЕМ-41

Олександр ЖИЛЕНКОВ

Науковий керівник:
к. г. н., доцент

Олена ШУБА

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ ПРАЦІ ТА УРБАНІЗАЦІЇ.....	7
1.1. Сутність, структура та функції ринку праці в умовах глобалізації.....	7
1.2. Урбанізація як глобальний соціально-економічний процес: причини та наслідки.....	15
1.3. Роль цифрових технологій у модернізації ринку праці в умовах урбанізації	21
Висновки до розділу 1.....	25
РОЗДІЛ 2. СТАН РИНКУ ПРАЦІ КИТАЮ ТА НАПРЯМКИ ЙОГО АДАПТАЦІЇ ДО ГЛОБАЛЬНОЇ УРБАНІЗАЦІЇ.....	27
2.1. Динаміка урбанізації в Китаї: масштаби та регіональні особливості.....	27
2.2. Аналіз стану ринку праці Китаю.....	34
2.3. Напрямки адаптації ринку праці Китаю до глобальних економічних змін	41
Висновки до розділу 2.....	47
ВИСНОВКИ.....	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	52

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. У сучасних умовах стрімкої урбанізації, яка охоплює всі континенти та перетворюється на домінуючу глобальну тенденцію, Китай виступає яскравим прикладом країни, де масштабні міграційні процеси, швидке зростання міст і зміна структури економіки справляють глибокий вплив на ринок праці. За останні десятиліття Китай пережив одне з найінтенсивніших у світі зрушень від аграрного до індустріально-урбанізованого суспільства, що супроводжується не лише кількісним зростанням зайнятого населення в міських районах, а й якісними змінами в характері зайнятості, професійних пріоритетах, вимогах до кваліфікації та умовах праці.

Ці процеси мають значний соціально-економічний резонанс: з одного боку, відкривають нові можливості для економічного зростання, залучення інвестицій, розвитку інноваційних кластерів і секторів високих технологій; з іншого — загострюють проблеми соціальної нерівності, регіонального дисбалансу, перенасиченості окремих галузей робочою силою та необхідності адаптації системи професійної освіти.

Трансформація ринку праці в Китаї в контексті урбанізаційного тиску є важливою темою дослідження, оскільки вона дозволяє глибше зрозуміти, як країна з найбільшим населенням у світі формує політику зайнятості, відповідає на виклики глобалізації та технологічного прогресу, а також як урбанізація впливає на соціальну мобільність, структуру попиту на працю й організаційні моделі підприємств.

Таким чином, вивчення особливостей і напрямів трансформації ринку праці Китаю в умовах урбанізації є надзвичайно актуальним як для розуміння глобальних трудових тенденцій, так і для вироблення ефективних стратегій адаптації в інших країнах, зокрема в Україні, яка також стикається з викликами урбаністичного розвитку та міграційних зрушень.

Ступінь наукової вивченості. Проблематика трансформації ринку праці в умовах урбанізації активно досліджується як зарубіжними, так і українськими науковцями. У міжнародному науковому дискурсі увага приділяється макроекономічним наслідкам урбанізації, впливу внутрішньої міграції на структуру зайнятості, зміні ролі держави в регулюванні трудових відносин, динаміці зайнятості у сфері послуг, цифровізації робочих місць та викликам для ринку праці в умовах «розумних міст». Серед ключових зарубіжних дослідників варто виокремити праці таких економістів, як Річард Флорида, Девід Харві, Ентоні Гідденс, а також звіти міжнародних організацій — Міжнародної організації праці (МОП), Світового банку, ОЕСР. Серед українських вчених можна виділити Ясіновську І.М., Мігай Н.О., Бурцеву О.О., Петрик С.П., Карпа М.І., Левченко А.В., Лазебник В.І., Шевчук О.В., Бандурка О.М. та інші.

Мета дослідження – на основі аналізу трансформаційних процесів на ринку праці Китаю в умовах глобальної урбанізації визначити основні виклики та перспективи його адаптації до світових соціально-економічних тенденцій економічного розвитку.

Для досягнення мети поставлено та вирішено наступні дослідницькі **завдання:**

- розкрити сутність, структуру та функції ринку праці в умовах глобалізації;
- охарактеризувати урбанізацію як глобальний соціально-економічний процес;
- визначити роль цифрових технологій у модернізації ринку праці в умовах урбанізації;
- проаналізувати динаміку урбанізації в КНР: масштаби та регіональні особливості;
- провести аналіз стану ринку праці Китаю;

- визначити напрямки адаптації ринку праці Китаю до глобальних економічних змін.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження виступає ринок праці Китаю в умовах глобальних трансформацій. Предметом дослідження є напрями адаптації ринку праці Китаю до викликів та можливостей, зумовлених світовими урбанізаційними процесами.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети було використано такі методи наукового дослідження: індуктивний та дедуктивний методи (для побудови логічної структури дослідження адаптації ринку праці Китаю до урбанізаційних процесів); метод аналізу документів та нормативно-правової бази (для вивчення державної політики Китаю у сфері праці); метод експертного оцінювання (для визначення ключових факторів впливу урбанізації на зайнятість і мобільність трудових ресурсів); історико-логічний метод (для простеження еволюції ринку праці Китаю в контексті урбанізаційних хвиль); а також картографічний метод (для візуалізації просторових аспектів трансформації ринку праці у різних регіонах Китаю).

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається із вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи – 57 сторінок, у тому числі 13 рисунків. Список використаних джерел налічує 68 найменувань.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ ПРАЦІ ТА УРБАНІЗАЦІЇ

1.1. Сутність, структура та функції ринку праці в умовах глобалізації

Глобалізація – це не лише сучасне явище. Деякі аналітики стверджують, що світова економіка була так само глобалізованою сто років тому, як і сьогодні. Проте термін «глобалізація» почав активно використовуватись із 1980-х років, що пов'язано з технологічним прогресом, який полегшив і пришвидшив здійснення міжнародних транзакцій — як торговельних, так і фінансових. Найбільш разючим проявом цього стало об'єднання фінансових ринків, яке стало можливим завдяки сучасним електронним засобам комунікації [14].

На політичному та економічному рівні глобалізація означає процес денаціоналізації ринків, політики та правових систем, тобто формування так званої глобальної економіки. Глобалізація передбачає поширення ринку за межі національних кордонів, що є результатом дії сил, які протягом століть впливали на всі рівні економічної діяльності людини — від сільських базарів і міських індустрій до фінансових центрів. Це означає, що світова торгівля й фінансові ринки стають дедалі більш інтегрованими. Але наскільки активно до цього процесу залучені країни, що розвиваються?

Для таких країн процес наздоганяння розвинених економік мав різну інтенсивність у різних регіонах. У деяких країнах, особливо в Азії, доходи на душу населення з 1970 року швидко зростають і наближаються до рівня індустріальних країн. Водночас інші країни, що розвиваються, демонструють лише повільний прогрес або навіть втрачають позиції. Зокрема, у країнах

Африки доходи на душу населення зменшилися відносно до індустріальних держав, а в деяких випадках спостерігалось й абсолютне падіння [2].

На бізнес-рівні про глобалізацію йдеться тоді, коли компанії приймають рішення брати участь у формуванні глобальної економіки та виходити на зарубіжні ринки. Спочатку вони адаптують свої продукти або послуги до мовних і культурних особливостей споживача. Потім можуть скористатися перевагами Інтернет-революції й створити віртуальну присутність на міжнародному ринку за допомогою багатомовного корпоративного вебсайту або навіть у форматі електронного бізнесу.

Рис. 1.1. – Ключові аспекти глобалізації

Джерело: сформовано на основі [8].

Глобалізація пов'язана з чотирма ключовими аспектами (рис. 1.1):

- Торгівля: Загалом, країни, що розвиваються, збільшили свою частку в світовій торгівлі з 19% у 1971 році до 29% у 1999 році [5]. Важливу роль відіграє склад експортованої продукції. Найбільше зростання відбулося в експорті товарів промислового виробництва. Водночас частка первинних

товарів (таких як продукти харчування та сировина), які часто виробляються найбільш розвиненими країнами, зменшилася.

- Рух капіталу: Потоки приватного капіталу до країн, що розвиваються, зросли у 1990-х роках, і їхній склад змінився. Таким чином, прямі іноземні інвестиції стали найважливішою категорією.

- Міграція людей: Працівники переміщуються з однієї країни до іншої частково з метою пошуку кращих можливостей працевлаштування. У результаті відбувається переміщення висококваліфікованої робочої сили до індустріалізованих економік.

- Поширення знань (і технологій): Обмін інформацією є невід'ємною складовою глобалізації. Наприклад, прямі іноземні інвестиції сприяють не лише розширенню фізичного капіталу, але й технічним інноваціям. Загалом, знання щодо виробничих методів, управлінських технік, експортних ринків та економічної політики доступні за дуже низької вартості, що робить їх надзвичайно цінним ресурсом для країн, що розвиваються.

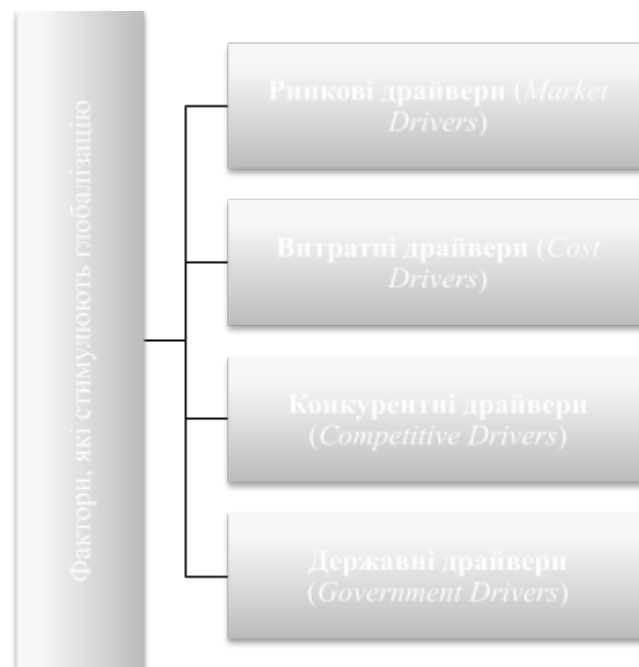

Рис. 1.2. – Фактори, які стимулюють глобалізацію

Джерело: сформовано на основі [67].

Економічна «глобалізація» – це історичний процес, результат людських інновацій і технологічного прогресу. Вона стосується зростаючої інтеграції економік у всьому світі, особливо через торгівлю та фінансові потоки. Цей термін охоплює переміщення робочої сили та знань/технологій через міжнародні кордони. Крім того, існують і ширші культурні, політичні та екологічні виміри глобалізації [22].

Фактори, що стимулюють глобалізацію, можна поділити на чотири групи (рис. 1.2):

- **Ринкові драйвери** (*Market Drivers*):

- зближення рівня доходу на душу населення;
- зближення способу життя;
- поведінка організацій як глобальних споживачів.

- **Витратні драйвери** (*Cost Drivers*):

- прагнення до економії на масштабах виробництва;
- розвиток транспортних технологій;
- поява нових індустріалізованих країн з високою продуктивністю

та низькими витратами на оплату праці.

- **Конкурентні драйвери** (*Competitive Drivers*):

- зростання глобальних мереж, що робить країни взаємозалежними;

- поява нових конкурентів, які мають намір стати глобальними гравцями;

- збільшення кількості глобальних стратегічних альянсів.

- **Державні драйвери** (*Government Drivers*):

- зниження митних тарифів та інших торговельних бар'єрів;
- приватизація промисловості у багатьох регіонах світу;
- створення торговельних блоків (наприклад: ЄС, НАФТА).

Термін «глобалізація» набув значного емоційного забарвлення. Дехто розглядає її як процес, що має позитивне значення (ключовий для майбутнього економічного розвитку світу), а також як неминучий і

незворотний. Інші ж ставляться до неї з ворожістю, навіть зі страхом, вважаючи, що вона посилює нерівність як у межах країн, так і між ними, загрожує зайнятості, рівню життя та стримує соціальний прогрес [50].

Один із наслідків глобалізації має безпосередньо позитивний ефект для капіталу, оскільки вона підвищує загальний рівень прибутковості та розширює світовий ринок. Це провокує зростання прибутків і купівельної спроможності в найсильніших країнах, а також у тих країнах, які отримують вигоду від «відлуння» цих позитивних ефектів у найрозвиненіших економіках.

Економіки постійно розвиваються, і глобалізація є одним із кількох постійних трендів. Один із таких трендів полягає в тому, що зі зрілістю індустріальних економік вони стають більш орієнтованими на сферу послуг, щоб відповідати змінним потребам населення. Інший тренд — перехід до роботи, що потребує вищої кваліфікації. Найімовірніше, ці зміни відбувалися б незалежно від глобалізації, хоча й не обов'язково з однаковою швидкістю. Насправді глобалізація робить цей процес легшим і менш витратним для економіки загалом, завдяки перевагам у вигляді руху капіталу, технологічних інновацій і зниження цін на імпорт. Економічне зростання, зайнятість і рівень життя у відкритій економіці є вищими, ніж були б у закритій.

Проте отримані вигоди зазвичай розподіляються нерівномірно між групами всередині країн, і деякі групи можуть зазнати втрат. Наприклад, працівникам старих галузей, що занепадають, може бути складно перейти до нових галузей.

Структура ринку праці в умовах глобалізації зазнає суттєвих змін під впливом транснаціональних процесів, технічного прогресу та переорієнтації економічної політики. Глобалізація змінює як попит на робочу силу, так і характер зайнятості, впливаючи на різні сегменти ринку праці в національному та міжнародному масштабах.

Основні елементи структури ринку праці в умовах глобалізації [19]:

1. Секторна трансформація зайнятості:

- Зменшення частки сільського господарства та традиційної промисловості;
- Зростання ролі сектору послуг, особливо ІТ, фінансів, логістики, освіти;
- Аутсорсинг і офшоринг — передача виробничих і сервісних функцій до країн із дешевшою робочою силою.

2. Зміна професійної структури:

- Зростає попит на висококваліфікованих фахівців: аналітиків, розробників, менеджерів інновацій;
- Водночас зберігається потреба у низькокваліфікованій праці, але вона частіше переноситься у країни, що розвиваються;
- Зникають професії, які можна автоматизувати (наприклад, касири, архіваріуси).

3. Гнучкі форми зайнятості:

- Розвиток віддаленої роботи, фрілансу, гіг-економіки;
- Тимчасові контракти, робота за проектами стають нормою;
- Трудові права в нових формах зайнятості часто менш захищені.

4. Міграційні потоки:

- Робітники з країн із нижчим рівнем доходу переміщуються до розвинених країн;
- Формується транскордонний ринок праці, де національні межі втрачають своє значення.

5. Діджиталізація і автоматизація:

- Нові технології змінюють вимоги до працівників — потрібні цифрові навички, адаптивність, вміння працювати з даними;
- Водночас зростає ризик технологічного безробіття для людей, які не встигають адаптуватись.

Глобалізація формує нову модель ринку праці, що вимагає від держав адаптивної освітньої політики, підтримки перенавчання працівників та

захисту соціальних прав. Робітник майбутнього має бути мобільним, гнучким, мультидисциплінарним і готовим до безперервного навчання.

У глобалізованій економіці ринок праці виконує не лише традиційні, а й нові адаптивні функції, пов'язані з трансформацією зайнятості, зростанням мобільності та технологічним прогресом.

Нижче наведено основні функції, що мають особливе значення в сучасному світі.

1. Регулятивна функція.

Забезпечує баланс між попитом і пропозицією робочої сили. У глобальних умовах вона враховує вплив міжнародної конкуренції, міграційних процесів і швидкого оновлення професійної структури.

2. Розподільча функція.

Ринок праці розподіляє трудові ресурси між галузями, регіонами, країнами відповідно до економічної доцільності. У глобальному контексті це означає:

- розміщення фахівців там, де їхня праця найбільш ефективна;
- експорт і імпорт трудових ресурсів;
- перерозподіл робочої сили на користь інноваційних секторів.

3. Інтеграційна функція.

Сприяє інтеграції національного ринку праці у світовий, формує спільні стандарти, вимоги до кваліфікації, рівні оплати та мобільності кадрів.

У результаті — зростає взаємозалежність ринків праці різних країн.

4. Соціальна функція.

Забезпечує економічну активність населення, соціальну стабільність, умови для реалізації трудових прав. У глобалізованому середовищі це включає:

- боротьбу з трудовою дискримінацією;
- дотримання міжнародних норм праці (ILO);
- забезпечення гідної праці незалежно від країни зайнятості.

5. Стимулююча функція.

Стимулює працівників до підвищення кваліфікації, професійного розвитку та мобільності.

У світовому вимірі це відображається через:

- безперервне навчання (lifelong learning);
- адаптацію до нових форматів зайнятості (фріланс, гіг-робота);
- цифровізацію професій.

6. Інформаційна функція.

Надає учасникам ринку інформацію про:

- попит на професії;
- рівень заробітної плати;
- вимоги до навичок.

У глобальному просторі ця функція посилюється завдяки міжнародним платформам з працевлаштування, базам даних, штучному інтелекту в HR.

Ринок праці в умовах глобалізації — це динамічний механізм, що виконує не лише економічні, а й соціальні та міжнародні функції. Він вимагає гнучкості від працівників, прозорості від роботодавців та ефективного регулювання з боку держав.

Глобалізація істотно впливає на формування нових характеристик ринку праці: посилюється мобільність робочої сили, змінюється структура зайнятості, зростає частка віддаленої праці та гнучких форм зайнятості,

посилюється роль інформаційно-комунікаційних технологій, трансформуються вимоги до кваліфікації працівників. Також відбувається зростання глобальної конкуренції за висококваліфіковану робочу силу, що посилює потребу країн у розвитку людського капіталу та системи освіти, орієнтованої на інновації.

Важливою особливістю сучасного ринку праці є його здатність до адаптації в умовах швидкоплинних змін — як внутрішніх (економічних, технологічних), так і зовнішніх (глобальні кризи, пандемії, конфлікти, кліматичні виклики). Саме тому зростає роль гнучкості, цифрових навичок, здатності до навчання протягом життя та переходу між різними формами зайнятості.

1.2. Урбанізація як глобальний соціально-економічний процес: причини та наслідки

Сучасна глобальна тенденція полягає у масовому розширенні міських територій, що фактично зумовлено чисельним зростанням населення та міграцією. Розвиток міст зумовлює зміни в організації місць, економічні та соціальні зміни, але ці ефекти виходять за межі територіальних бар'єрів і спричиняють широкий вплив.

Урбанізація розглядається як наслідок сучасного явища глобалізації, що має як соціальні, так і економічні аспекти, представляючи собою процес міграції населення, що організується в міських районах, які вважаються справжніми центрами прогресу, що пропонують мешканцям численні можливості. Міста є центрами змін, що перебувають у відносинах взаємозалежності з демографічним та економічним зростанням [33].

Урбанізація – це процес перетворення сільських територій на міські центри, що призводить до збільшення кількості людей, які живуть у великих і малих містах. Він охоплює розширення міської інфраструктури, економічної діяльності та соціальних послуг, які разом сприяють зростанню міст.

За визначенням Організації Об'єднаних Націй, урбанізація – це переміщення населення з сільської місцевості до міст і поступове збільшення частки людей, які проживають у міських поселеннях. Темпи урбанізації різняться в різних країнах і регіонах під впливом таких факторів, як індустріалізація, економічний розвиток і державна політика [14].

Істотне розширення міських територій зумовлене міграцією населення на ці території, пошуком нових можливостей, здатних забезпечити підвищення рівня добробуту людей та покращення умов їхнього життя. Акцент на процесі урбанізації посилює тиск на ресурси, навколишнє середовище та його екосистеми.

В даний момент вперше в історії людства стикаємося зі зміною чисельного співвідношення населення, частка міського населення в світі перевищує частку сільського населення, як свідчать нещодавні статистичні дані, отримані фахівцями [41]:

- 60% світового населення буде жити в містах до 2030 року, враховуючи, що в 1930 році міське населення становило 30% від загальної кількості населення світу;

- 3,3 мільярда людей живуть сьогодні в міському просторі;

- щодня приблизно 180 000 людей переїжджають у міські райони;

- 60 мільйонів людей з нерозвинених країн щорічно переїжджають до міських просторів (урбанізація має набагато більші масштаби, ніж у розвинених країнах).

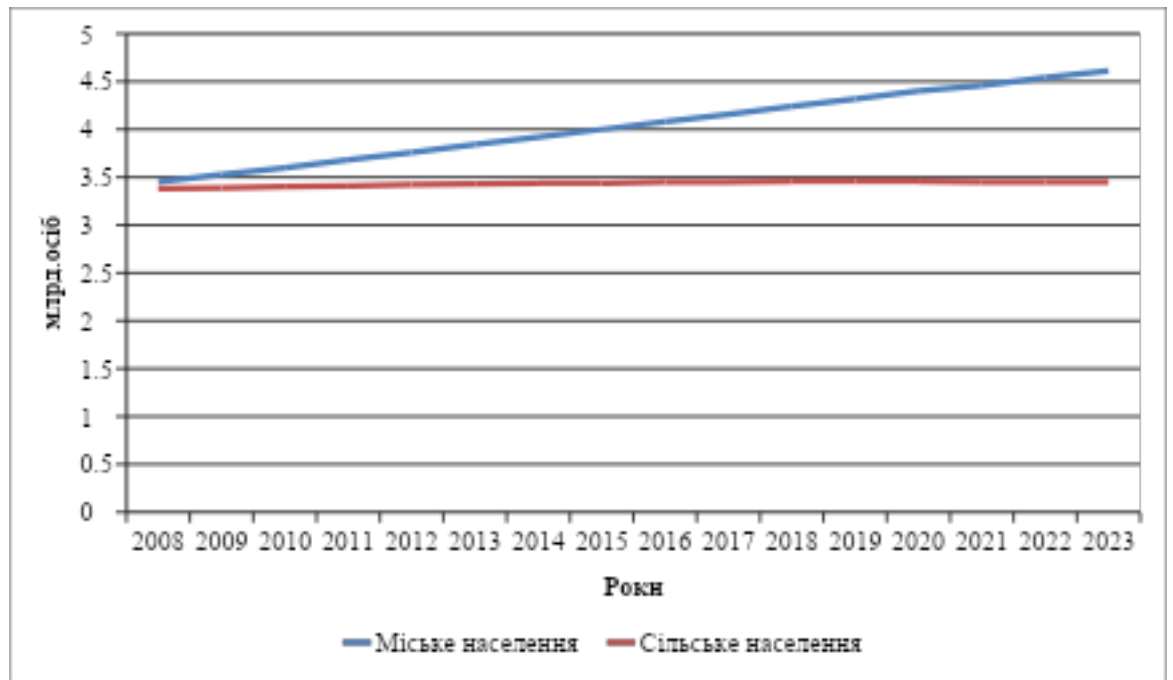

Рис. 1.3. – Кількість людей, що живуть у міській та сільській місцевості в світі 2008-2023 рр. (млрд.осіб)

Джерело: сформовано на основі [35].

Урбанізація зумовлена багатьма факторами, які роблять міста привабливими для життя і роботи. Деякі з ключових причин включають:

Індустріалізація. Розвиток промисловості створює можливості для працевлаштування в містах, приваблюючи працівників із сільської місцевості.

Економічне зростання. Міста пропонують кращі економічні перспективи, можливості для бізнесу та вищі зарплати, що призводить до притоку людей, які шукають фінансової стабільності.

Покращена інфраструктура. Міські центри мають кращу інфраструктуру, включаючи дороги, транспортні та комунікаційні мережі, що приваблює мігрантів.

Освітні заклади. Вищі навчальні заклади та кращі умови навчання заохочують сім'ї мігрувати до міст.

Заклади охорони здоров'я. Міста надають кращі медичні послуги, включаючи лікарні, спеціалізоване лікування та невідкладну допомогу.

Соціальні та культурні атракції. Міські території пропонують різноманітні культурні та рекреаційні заходи, що робить їх привабливими для людей, які прагнуть вищої якості життя.

Занепад сільського господарства. Механізація зменшує потребу в сільськогосподарській праці, тому багато сільських жителів переїжджають до міст у пошуках альтернативної зайнятості.

Глобалізація. Інтеграція економік через торгівлю та технології збільшила міграцію до міст, оскільки міста стають центрами торгівлі та інновацій.

Хоча урбанізація приносить економічні та соціальні вигоди, її швидке зростання часто призводить до низки проблем.

Деякі з найбільш нагальних проблем включають [62, 68]:

1. Перенаселення та затори.

Однією з головних проблем швидкої урбанізації є надмірна щільність населення в містах. Незапланована та нерегульована міграція призводить до перенаселеності, що спричиняє:

- дефіцит житла;
- затори на дорогах;
- зростання попиту на основні послуги, такі як водопостачання, електроенергія та санітарія.

2. Нестача житла.

Через високий попит на житло ціни на нерухомість стрімко зростають, що ускладнює доступ до належного житла для людей з низькими доходами. Це призвело до зростання кількості:

- неформальних поселень;
- поганих умов життя з неналежними санітарно-гігієнічними умовами;
- підвищеної вразливості до хвороб та екологічних небезпек.

3. Безробіття та неповна зайнятість.

Хоча міста пропонують можливості для працевлаштування, швидкий приплив людей часто випереджає створення нових робочих місць, що призводить до:

- високої конкуренції за робочі місця;
- неповної зайнятості, коли люди працюють на низькооплачуваних або неофіційних роботах;
- зростання бідності та соціально-економічної нерівності.

4. Затори на дорогах та транспортні проблеми.

Зі зростанням міського населення транспортна інфраструктура не встигає за ним. Наслідки цього включають

- сильні затори на дорогах;
- збільшення часу в дорозі та споживання пального;
- зростання забруднення від транспортних засобів.

5. Погіршення стану довкілля.

Швидке зростання міст призводить до таких екологічних проблем, як:

- забруднення повітря промисловими підприємствами та транспортними засобами;
- вирубка лісів і втрата зелених насаджень;
- забруднення води через неочищені промислові та побутові відходи;
- збільшення викидів вуглекислого газу, що сприяє зміні клімату.

6. Проблеми водопостачання та водовідведення.

Високий попит на чисту воду та санітарні умови часто перевищує можливості міської інфраструктури, що призводить до:

- дефіциту та забруднення води;
- неадекватних систем каналізації та утилізації відходів;

- підвищення ризику захворювань, що передаються через воду, таких як холера і черевний тиф.

7. Підвищення рівня злочинності.

Швидка урбанізація часто пов'язана зі зростанням злочинності через такі фактори, як

- безробіття та бідність;
- соціальна нерівність і відсутність базових послуг;
- зростання неформальних поселень, які важко ефективно контролювати поліцією.

8. Тиск на державні служби.

Державні установи не встигають за зростанням міського населення, що призводить до:

- недостатня кількість закладів охорони здоров'я;
- перевантаженість навчальних закладів;
- навантаження на правоохоронні органи.

9. Соціальна нерівність та міський розкол.

Урбанізація часто створює різкий контраст між заможними та незаможними верствами населення. Нерівність проявляється в наступному:

- нерівний доступ до таких ресурсів, як освіта та охорона здоров'я;
- соціально-економічній маргіналізації малозабезпечених груп населення;
- джентрифікація, що витісняє бідні громади на околиці міста.

10. Продовольча нестабільність.

Перетворення сільськогосподарських земель на міські території призводить до скорочення виробництва продовольства, спричиняючи:

- зростання залежності від імпорту продовольства;

- зростання цін на продовольство, що впливає на малозабезпечені верстви населення;
- потенційне недоїдання та продовольчі кризи.

Урбанізація – це неминучий процес, який має потенціал для економічного та соціального прогресу [22]. Однак швидкі темпи урбанізації створюють значні виклики, які необхідно вирішувати за допомогою сталого планування, політичних заходів та участі громадськості. Уряди та містобудівники повинні надавати пріоритет збалансованому міському зростанню, щоб міста залишалися придатними для життя, інклюзивними та екологічно стійкими.

Впроваджуючи далекоглядну політику та інвестуючи в розумні стратегії розвитку міст, суспільства можуть використовувати переваги урбанізації, пом'якшуючи при цьому її негативні наслідки, забезпечуючи кращу якість життя для майбутніх поколінь.

Розвиток цифрової економіки приносить користь не лише місцевій економіці, але й позитивно впливає на сусідні міста [13], а скорочення бідності стає все більш значущим. Однак регіональні відмінності можуть призвести до поглиблення розбіжностей. На індивідуальному рівні цифрова економіка підвищує гнучкість робочих місць, що особливо вигідно для молодого покоління, осіб з низьким рівнем людського капіталу та несільськогосподарських домогосподарств, причому ключовим фактором є цифрова грамотність. Таким чином, цифрова економіка сприяє створенню єдиного ринку праці шляхом підвищення мобільності робочої сили, розширення підприємницької діяльності та оптимізації розподілу робочої сили між містом і селом та між регіонами, тим самим зменшуючи дисбаланси [10]. Покращуючи потік інформації, зменшуючи інформаційну асиметрію та підвищуючи ефективність розподілу робочої сили, цифрова економіка сприяє інтеграції регіональних ринків.

1.3. Роль цифрових технологій у модернізації ринку праці в умовах урбанізації

У ХХІ столітті ринок праці зазнає докорінної трансформації під впливом двох взаємопов'язаних процесів — урбанізації та цифровізації.

Суттєве скорочення витрат входження на ринок та можливість швидкого нарощування масштабів зумовлюють перебудову ринків товарів та послуг [67].

Зростання міського населення створює високий попит на гнучкі форми зайнятості, нові види професій та інфраструктуру, здатну забезпечити ефективну взаємодію між роботодавцями й працівниками.

Стрімкий розвиток урбанізації призвів до безперервної міграції сільської робочої сили до міст, водночас сприяючи широкому впровадженню цифрових технологій як у містах, так і в сільській місцевості.

Хоча регіональний розвиток неухильно покращується на рівні міст, він стикається з внутрішніми ризиками та зовнішньою невизначеністю. Посилення здатності міст справлятися із зовнішніми потрясіннями та протистояти невизначеним ризикам завдяки високій економічній стійкості є ключовим фактором сприяння розвитку міст. Іншими словами, міцність економічної стійкості є не лише надійною гарантією для регіону продовжувати досягати сталого розвитку, але й фокусом для якісного розвитку [44].

В даний час хвиля інформаційних технологій сприяє трансформації традиційної економіки в цифрову [29], при цьому цифровізація, штучний інтелект та інші нові технології змінюють виробництво і спосіб життя, а також позитивно впливають на особисту зручність, цифрову трансформацію підприємств, модернізацію промисловості та регіональний розвиток, що привернуло увагу академічної спільноти до взаємозв'язку між цифровізацією та економічним розвитком.

Прямим проявом розвитку цифрової економіки є зростання економіки інтернет-платформ [5]. Такі платформи, як сервіси виклику автомобілів та доставки їжі, створили безліч нових робочих місць. Ці нові посади не лише вирішують питання зайнятості частини робочої сили, але й призвели до стрімкого зростання гнучкої зайнятості, тим самим змінюючи традиційну структуру ринку праці. Водночас частка робочої сили в традиційних секторах, таких як виробництво та будівництво, які історично були заселені трудовими мігрантами, зменшилася [58]. Це свідчить про те, що цифрова економіка певною мірою заміщує попит на робочу силу в традиційних секторах економіки. Розвиток цифрової економіки також спричинив зміни у формах роботи [14]. Все частіше робочі ролі розподіляються і управляються через цифрові платформи, а багато завдань, які спочатку залежали від фізичного розташування або централізованого управління, переходять в онлайн. Ця тенденція зробила роботу більш гнучкою і децентралізованою, що призвело до помітного збільшення фрагментації робочих місць. Багато працівників тепер можуть займатися кількома професіями одночасно або заробляти на короткостроковій проектній роботі замість традиційної зайнятості на повний робочий день [37].

Оскільки цифрова економіка породжує безліч нових професій, тенденції, що спостерігаються в трудовій міграції, також змінюються. Традиційно на трудову міграцію з сільської місцевості до міст впливали стаціонарні промислові структури (такі як промисловість і будівництво) та нерівномірний регіональний економічний розвиток. Однак в умовах цифрової економіки нові цифрові професії підвищили мобільність робочої сили [15]. Розвинені цифрові міста та платформні економіки стимулюють міграцію робочої сили з сільських або менш розвинених районів до розвинених міст, сприяючи просторовому перерозподілу робочої сили [6]. Міста, які мають перевагу в цифровій економіці, здатні використовувати цифрові платформи та технології для створення нової продуктивності, що сприяє подальшому

економічному зростанню та розвитку [74]. І навпаки, міграція робочої сили до розвинених регіонів посилює відтік талантів та економічну стагнацію на менш розвинених територіях.

На додаток до самої цифрової економіки, зміни в інших соціальних системах та інфраструктурі сприяли підвищенню мобільності робочої сили. Покращення транспортної інфраструктури зробило міжрегіональне переміщення робочої сили більш зручним. Реформи в системі реєстрації домогосподарств зменшили інституційні бар'єри для трудової міграції, а доступність інформації завдяки Інтернету полегшила людям пошук можливостей працевлаштування та інформації. Ці фактори в сукупності прискорюють просторовий рух робочої сили, спонукаючи все більше людей мігрувати до регіонів з добре розвинутою цифровою економікою [19].

Основні аспекти впливу цифрових технологій на ринок праці в урбанізованому середовищі

1. Платформи цифрового працевлаштування.

Онлайн-платформи (LinkedIn, Upwork тощо) забезпечують миттєвий доступ до тисяч вакансій і створюють нові канали комунікації між роботодавцем і працівником. У містах, де ринок праці є особливо динамічним, це дозволяє:

- зменшити час пошуку роботи;
- оптимізувати рекрутинг;
- зробити працевлаштування доступним навіть для маломобільних

груп населення.

2. Розвиток гіг-економіки.

Цифрові сервіси (Uber, Glovo, Fiverr) дали поштовх до нестандартних форм зайнятості, що особливо актуально в урбанізованих зонах. Працівники мають можливість поєднувати кілька джерел доходу, працювати з дому або за індивідуальним графіком.

3. Смарт-міста та аналітика ринку праці.

Міста, що активно впроваджують концепцію Smart City, використовують великі дані (Big Data) для:

- прогнозування попиту на професії;
- планування освітніх програм;
- регіонального розміщення сервісів зайнятості.

4. Цифрові навички та нові професії.

Урбанізоване середовище формує високий попит на цифрову грамотність, особливо в галузях, що активно трансформуються (логістика, фінанси, освіта, медицина). З'являються нові професії: фахівці з кібербезпеки, аналітики даних, розробники цифрових продуктів.

5. Підвищення інклюзивності.

Цифрові технології допомагають залучити до ринку праці людей з інвалідністю, пенсіонерів, молодь та внутрішньо переміщених осіб, особливо в містах, де є доступ до інтернету та відповідної інфраструктури.

Цифрові технології в умовах урбанізації виступають каталізатором модернізації ринку праці, роблячи його більш мобільним, прозорим і адаптивним. Вони забезпечують нову якість взаємодії між роботодавцями, працівниками та державою, сприяючи створенню гнучкого, справедливого та ефективного ринку праці в сучасних містах.

У сучасному світі цифрові технології та урбанізація формують взаємозалежний симбіоз, що радикально змінює не лише економічну і соціальну структуру міст, а й способи управління урбаністичним середовищем. Урбанізація, що охоплює дедалі більшу частину світового населення, потребує нових інструментів і рішень для забезпечення ефективного функціонування міського простору. У цьому контексті цифрові технології виступають не просто допоміжним фактором, а ключовим рушієм трансформацій, який дозволяє містам стати більш інтелектуальними, сталими та орієнтованими на потреби громадян.

Цифровізація охоплює різні сфери урбаністичного життя: від транспортної інфраструктури й енергетики до охорони здоров'я, освіти, безпеки та муніципального управління. Впровадження технологій «розумного міста» (smart city) дозволяє оптимізувати міські процеси на основі збору, обробки та аналізу великих обсягів даних (Big Data), що надходять із сенсорів, камер, мобільних додатків та інших джерел. Наприклад, розумні транспортні системи здатні регулювати світлофори залежно від трафіку, зменшувати затори та підвищувати екологічність перевезень. Аналогічно, цифрові рішення в енергетиці — через автоматизовані лічильники та системи управління попитом — допомагають зменшити споживання ресурсів і покращити екологічний баланс міста.

В умовах урбанізації цифрові технології також сприяють новим підходам до міського планування та управління простором. Геоінформаційні системи (GIS), супутникові знімки, цифрові двійники міст дозволяють моделювати сценарії розвитку, тестувати політики у віртуальному середовищі та приймати рішення на основі об'єктивних даних. Це особливо актуально в мегаполісах, де щільність населення, тиск на інфраструктуру та соціальні проблеми досягають критичного рівня. Своєчасне виявлення проблемних зон — таких як райони з високою концентрацією соціально вразливого населення, ризиком екологічного забруднення або перенавантаженою інфраструктурою — дає змогу вживати проактивних заходів.

Значне місце у взаємодії цифрових технологій та урбанізації займає соціальна складова. З одного боку, цифрові сервіси полегшують доступ громадян до послуг, зменшують бюрократію, стимулюють участь у прийнятті рішень (через електронне голосування, петиції, мобільні платформи зворотного зв'язку). З іншого — вони можуть посилювати цифрову нерівність, адже не всі мешканці мають рівний доступ до цифрової інфраструктури, інтернету та цифрових навичок. У цьому контексті важливою стає проблема цифрової інклюзії, яка передбачає залучення всіх категорій населення до користування цифровими інструментами на рівні

міського життя — незалежно від віку, доходу, освіти чи фізичних можливостей.

Окрему увагу варто приділити впливу цифрових технологій на ринок праці в урбанізованих регіонах. Розвиток платформної економіки, автоматизація рутинних процесів, зростання віддаленої роботи змінюють вимоги до працівників і структуру зайнятості. З одного боку, цифровізація створює нові робочі місця у сферах ІТ, логістики, аналітики, креативних індустрій. З іншого — вимагає постійного оновлення навичок, гнучкості та здатності адаптуватися до змін. У містах формуються нові моделі зайнятості, зокрема фриланс, гіг-праця, проєктна робота, що особливо актуально для молоді та мобільних професіоналів.

Успішна інтеграція цифрових технологій в урбаністичну практику вимагає системного підходу. Необхідна наявність ефективної цифрової стратегії міста, міжгалузевої взаємодії, інвестицій у інфраструктуру та кадри. Важливо, щоб цифрова трансформація не була самоціллю, а інструментом досягнення більш інклюзивного, безпечного, стійкого та комфортного міського середовища. При цьому державна політика має відігравати координаційну роль — забезпечуючи регулювання, захист персональних даних, цифрові права громадян і підтримку інновацій.

Таким чином, цифрові технології в умовах урбанізації не лише змінюють спосіб функціонування міст, але й трансформують суспільні відносини, моделі зайнятості, соціальні практики. Їх впровадження є не лише технологічним, а й стратегічним процесом, що потребує глибокого аналізу, прозорості та орієнтації на потреби жителів. Саме від того, наскільки успішно міста зможуть адаптувати цифрові інновації до своїх умов, залежить їхня спроможність долати сучасні виклики та забезпечувати сталий розвиток у XXI столітті.

Висновки до розділу 1

У першому розділі було здійснено комплексний теоретико-методологічний аналіз сутності, структури та функціонування ринку праці в умовах глобалізації, що дозволило закласти наукову основу для подальшого дослідження трансформаційних процесів на прикладі Китаю. Ринок праці було розглянуто не лише як сферу взаємодії попиту та пропозиції на робочу силу, але й як складну, багаторівневу соціально-економічну систему, що реагує на зміни економічного, політичного, технологічного й демографічного середовища. Такий підхід дав змогу осмислити природу ринку праці як активного суб'єкта, який не тільки відображає, а й самостійно формує нові механізми економічного розвитку.

У процесі аналізу було встановлено, що сучасний ринок праці має низку визначальних характеристик, які відрізняють його від моделей минулих десятиліть. Передусім ідеться про його динамізм — здатність швидко адаптуватися до змін попиту на нові професії, технології та умови праці. Зміна структури професійної зайнятості, збільшення ролі дистанційної праці, зростання частки «нестандартної» зайнятості (фриланс, гіг-економіка, гібридні моделі) — усе це свідчить про перехід до нової парадигми функціонування ринку праці, в якій традиційна модель «роботодавець — працівник» доповнюється або навіть витісняється альтернативними формами.

Цифровізація стала ще одним важливим чинником трансформації ринку праці. У зв'язку з цим особлива увага була приділена впливу інформаційно-комунікаційних технологій на способи організації праці, засоби пошуку роботи, комунікацію між працівниками та роботодавцями, формування цифрових платформ, систем підбору кадрів, електронного рекрутингу тощо. Паралельно підвищуються вимоги до цифрової грамотності працівників, рівня їхньої кваліфікації, гнучкості й здатності до безперервного навчання.

У межах теоретичного аналізу також було розглянуто ключові фактори, що формують трансформації на ринку праці. До них було віднесено: глобалізацію економіки, посилення взаємозалежності національних ринків, зростання ролі транснаціональних корпорацій; технологічні інновації, зокрема автоматизацію, роботизацію, штучний інтелект; демографічні зміни — старіння населення, зростання міграційних потоків; кліматичні виклики та енергетичні трансформації, які змінюють попит на окремі види трудових ресурсів. Значущим є також зростання ролі людського капіталу, знань і компетенцій як основного джерела конкурентоспроможності у XXI столітті.

Значну увагу було приділено структурним аспектам трансформації — зміні балансу між секторами економіки, переходу від індустріальної до постіндустріальної моделі, зростанню значення сфери послуг, креативних індустрій, цифрової економіки. Було встановлено, що ринок праці сьогодні трансформується не лише під впливом зовнішніх факторів, а й через внутрішні процеси — зміну цінностей працівників, підвищення запиту на гнучкість, баланс між роботою і особистим життям, соціальну відповідальність компаній.

Окремим аналітичним блоком у першому розділі стало вивчення підходів до класифікації трансформаційних змін на ринку праці. На основі узагальнення сучасної наукової літератури було виокремлено п'ять основних напрямів адаптації:

- інституційний (реформа трудового законодавства, модернізація державних служб зайнятості);
- соціальний (інтеграція вразливих груп, розвиток інклюзивних політик);
- освітній (оновлення змісту професійної підготовки, *lifelong learning*);
- техно-економічний (інтеграція інновацій, адаптація до автоматизації);

– культурний (трансформація трудової етики, кар'єрних стратегій, ставлення до зайнятості).

Ці теоретичні підходи лягли в основу подальшого вивчення специфіки розвитку ринку праці Китаю, який став одним із найяскравіших прикладів глибоких соціально-економічних перетворень в умовах урбанізації та глобалізації. Було сформовано уявлення про те, як урбаністичні процеси впливають на міграцію трудових ресурсів, зміну професійної структури, появу нових центрів зайнятості та посилення регіональної економічної диференціації. Зокрема, було закладено основу для подальшого дослідження таких явищ, як регіональна поляризація зайнятості, адаптація мігрантів у містах, роль інфраструктури у формуванні нових ринків праці.

Таким чином, підсумовуючи результати теоретичного аналізу, можна зробити висновок, що сучасний ринок праці є відкритою, динамічною та гнучкою системою, що водночас виступає індикатором змін і механізмом адаптації економіки до нових умов. Перший розділ дозволив не лише розкрити загальні тенденції та напрями трансформацій, але й сформулювати методологічне підґрунтя для подальшого емпіричного аналізу, зокрема на прикладі Китаю. Це створює можливості для обґрунтованої розробки рекомендацій щодо підвищення ефективності державної політики у сфері праці, вдосконалення системи професійної підготовки та розвитку людського капіталу в умовах глобальних викликів і урбанізаційних процесів.

РОЗДІЛ 2.

СТАН РИНКУ ПРАЦІ КИТАЮ ТА НАПРЯМКИ ЙОГО АДАПТАЦІЇ ДО ГЛОБАЛЬНОЇ УРБАНІЗАЦІЇ

2.1. Динаміка урбанізації в Китаї: масштаби та регіональні особливості

Суттєве загострення проблем міжнародної безпеки та істотне посилення глобального протистояння провідних держав світу, яке супроводжується застосуванням масштабних обмежувальних заходів, зумовили істотне коригування зовнішньої політики Китаю, у тому числі в її економічному ракурсі [68].

Безліч чинників: величезна урбанізація після економічних реформ 1978 року, зокрема, політика відкритих дверей, прямі іноземні інвестиції, індустріалізація за останні два десятиліття та глобалізація похитнули динаміку китайського міського ландшафту, особливо в прибережних районах. Очікується, що рівень урбанізації досягне 50 відсотків від загальної кількості населення, тоді як у 1978 році він становив менше 20 відсотків.

Моделі регіональної нерівності між макрорегіонами Китаю відрізняються від нерівності між провінціями; всередині провінцій нерівність між регіонами також відрізняється від нерівності між повітами, що вимагає багатомасштабного підходу до вирішення цих проблем. Фактори регіонального розвитку в Китаї значно відрізняються від західних країн, а теорії регіональної нерівності залишаються менш чутливими до перехідних економік, таких як Китай, які переживають драматичну реструктуризацію.

Переміщення працівників по Китаю в останні роки зазнало значних коливань. Під час пандемії міграція до найбільших міст країни сповільнилася, а постійне населення таких великих міст, як Шанхай, скоротилося. Це відбулося через поєднання падіння народжуваності та

скорочення чистої міграції. Тим часом у менших містах провінційного та префектурного рівня, таких як Наньчан, населення зростало, що свідчить про те, що люди все частіше віддають перевагу переїзду до менших міст, розташованих ближче до їхніх рідних домівок.

Однак за останні два роки ця тенденція, схоже, змінилася на протилежну. У 2023 році населення Шеньчженя досягло рекордних 17,8 мільйона, збільшившись на 128 300 осіб і зупинивши спад населення у 2022 році. Подібні тенденції спостерігалися в Шанхаї та Пекіні, незважаючи на те, що в цих містах спостерігався від'ємний природний приріст населення (народжуваність мінус смертність). Це свідчить про те, що сформовані економічні центри на сході та півдні Китаю залишаються привабливими для роботи та проживання. Натомість у Чунціні, де під час пандемії спостерігалось зростання населення, воно скоротилося на 219 100 осіб [25].

Водночас у багатьох менших містах Китаю також спостерігається зростання населення, незважаючи на низький рівень народжуваності. Деякі швидкозростаючі провінційні та регіональні столиці, відомі як «нові міста першого рівня», такі як Хефей, Чженчжоу та Ханчжоу, мають одні з найбільших приростів населення в країні.

У 2023 році їхнє населення збільшилося на 219 000, 180 000 і 146 000 осіб відповідно. Ці міста отримують вигоду від зусиль з розвитку промислових кластерів та залучення бізнесу, що призвело до збільшення можливостей для працевлаштування [8].

Рис. 2.1. – Кількість людей, що живуть у міській та сільській місцевості, Китай, млн.осіб, 2000-2023 рр.

Джерело: сформовано на основі [34].

На графіку зображено динаміку чисельності міського та сільського населення в Китаї у період з 2000 по 2023 рік, що наочно ілюструє процес активної урбанізації країни. Протягом аналізованого періоду відбулося кардинальне зрушення у структурі проживання населення: частка міського населення стрімко зросла, тоді як кількість сільських жителів поступово скорочувалася.

На початку 2000-х років кількість сільського населення перевищувала міське приблизно на 300 мільйонів осіб: сільське населення становило понад 800 мільйонів, тоді як міське — трохи більше ніж 500 мільйонів. Проте вже до 2011 року відбувається точка перетину обох кривих — момент, коли чисельність міських жителів уперше в історії Китаю перевищила сільське населення. Це стало важливою віхою в демографічному та соціально-економічному розвитку країни.

Надалі спостерігається стабільне зростання міського населення, яке у 2023 році перевищує 900 мільйонів осіб. Такий динамічний приріст є свідченням масштабних внутрішніх міграційних процесів, модернізації інфраструктури, створення нових міст, зон економічного розвитку та індустріальних центрів. Серед основних факторів, що сприяли цим змінам, — державна політика стимулювання урбанізації, розвиток промисловості та сфери послуг, а також доступ до соціальних благ у містах.

Натомість чисельність сільського населення постійно знижувалася, і до 2023 року вона скоротилася до приблизно 500 мільйонів осіб. Це зменшення є не лише результатом переміщення людей до міст, але й наслідком структурних змін у сільському господарстві, механізації праці, зменшення потреби в робочій силі на селі та старіння населення в сільській місцевості.

Таким чином, графік яскраво демонструє один із наймасштабніших урбанізаційних процесів сучасності. За трохи більше ніж два десятиліття Китай з аграрної держави з домінуванням сільського населення перетворився на урбанізовану країну, де більшість громадян проживає в містах. Це має суттєвий вплив на ринок праці, економічну структуру, просторову організацію країни та потребує перегляду підходів до соціального забезпечення, житлової політики, транспортної інфраструктури та екології. Результати аналізу підтверджують, що урбанізація в Китаї є не лише демографічним явищем, а й стратегічним інструментом розвитку національної економіки.

До 2000 року Китай мав не лише одні з найвищих темпів економічного зростання, але й один з найвищих рівнів нерівності доходів між містом і селом у світі, що призвело до розширення спектру регіональних нерівностей [25], що стало новим явищем для Китаю за останні півстоліття. З часів Мао до 1986 року нерівність між основними регіонами (виміряна за коефіцієнтом варіації реального валового внутрішнього продукту на душу населення) мала тенденцію до зниження, але в десятиліття 1990-х років спостерігалось різке зростання. До реформ і відкриття китайська держава контролювала майже

весь розподіл ресурсів, таких як капітал і земля. Те, як здійснюється управління та адміністрування урбанізацією, має безпосередній вплив на її здатність підтримувати економічний розвиток, соціальний розвиток, системи охорони здоров'я та пом'якшувати бідність. Ресурсів не вистачає, а суспільства зазвичай розділені за расовими, класовими, гендерними та ідеологічними ознаками. Тому планувальники громад і міські менеджери повинні стати на шлях сталого розвитку і створювати соціально справедливі міські місця.

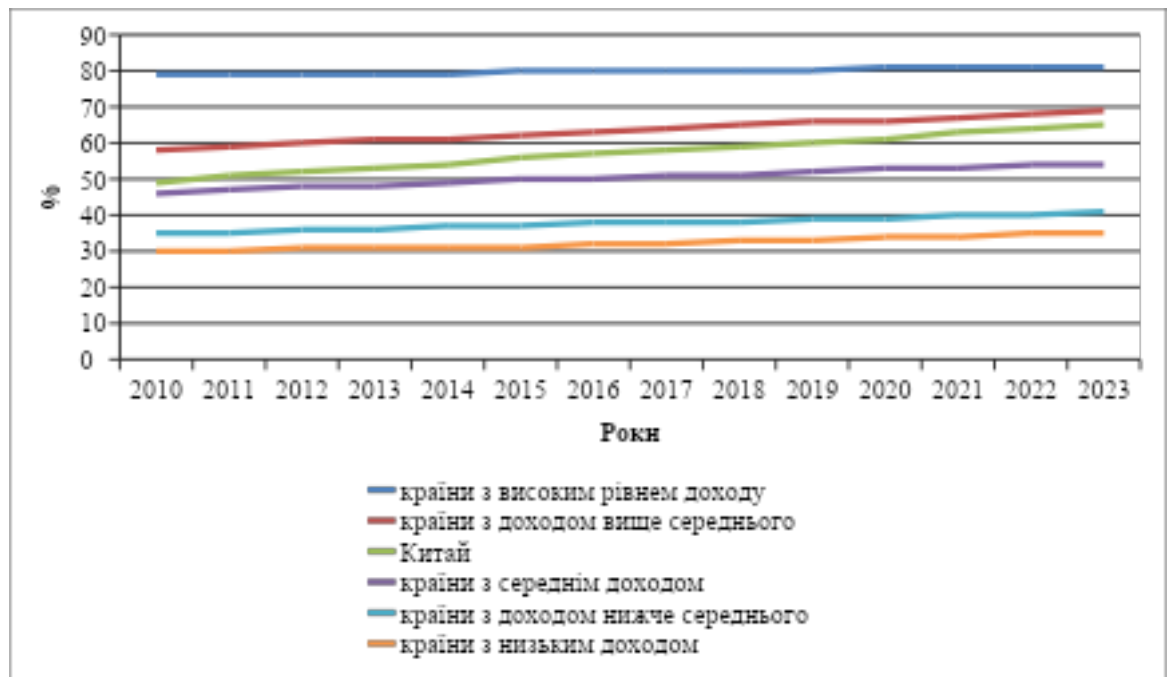

Рис. 2.2. – Частка населення, що проживає в містах, у %, 2010-2023 рр.
Джерело: сформовано на основі [34].

Присутність багатьох нових і зовнішніх факторів у розвитку міст – таких як ПІІ, приватні інвестиції, тимчасові мешканці та транзитні групи населення – вимагає чіткого бачення в управлінні містом [4].

Рисунок 2.2 ілюструє зміну частки населення, що проживає в містах, у різних групах країн світу в період із 2010 по 2023 рік, демонструючи загальний тренд урбанізації як глобального явища. Найвищу частку міського населення стабільно демонструють країни з високим рівнем доходу — понад

80% протягом усього періоду. Це свідчить про завершену стадію урбанізації, коли більшість населення вже живе у міських агломераціях і темпи зростання цього показника сповільнюються.

Країни з доходом вище середнього демонструють стабільне зростання урбанізації: з приблизно 60% у 2010 році до майже 70% у 2023 році. Це свідчить про активний розвиток міської інфраструктури та перехід значної частини населення до міст. Китай, виділений на графіку окремою лінією, демонструє стрімке зростання показника — з менш ніж 50% у 2010 році до понад 65% у 2023 році. Така динаміка вказує на швидкий перехід Китаю до індустріально-урбанізованої моделі розвитку.

Країни з середнім рівнем доходу також демонструють поступове зростання частки міського населення — до понад 55% у 2023 році. Хоча темпи зростання тут менш стрімкі, ніж у Китаї або країнах із вищим доходом, спостерігається чіткий урбанізаційний рух. У країнах із доходом нижче середнього частка міських жителів зросла з приблизно 40% до понад 45% за аналізований період, що свідчить про стабільний, але обмежений розвиток міського середовища. Найнижчі показники притаманні країнам із низьким доходом: лише близько 30–35% населення проживає в містах, причому темпи зростання є повільними [41].

Загалом графік підтверджує, що рівень урбанізації тісно корелює з економічним розвитком країни. Чим вищий дохід — тим більша частка населення проживає в міських центрах. При цьому країни з нижчим рівнем доходу залишаються менш урбанізованими через інфраструктурні, соціальні та економічні обмеження.

Китай виступає прикладом держави, яка демонструє виняткові темпи урбанізаційного зростання у короткий період часу.

На рисунку 2.3 представлено мінімальну кількість мешканців, необхідну для того, щоб населений пункт вважався міським у різних країнах Азії станом на 2018 рік. Аналіз даних свідчить про суттєві відмінності між державами у підходах до визначення статусу міського поселення, що

відображає як демографічні особливості, так і адміністративні критерії кожної країни.

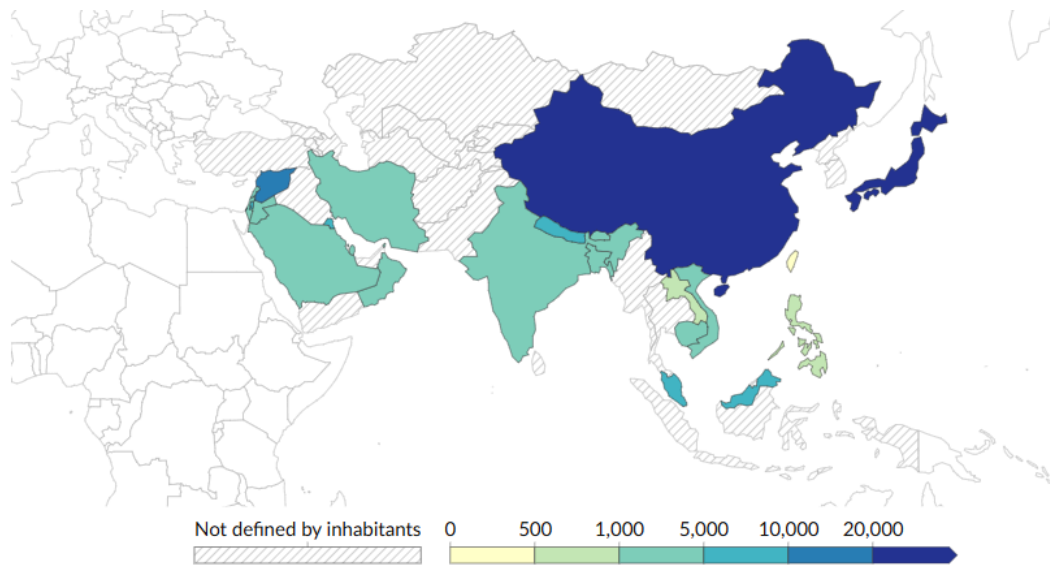

Рис. 2.3. – Мінімальна кількість мешканців для того, щоб населений пункт вважався міським для Китаю, 2018 р.

Джерело: сформовано на основі [34].

Найвищі порогові значення спостерігаються в Китаї, Південній Кореї та Японії, де мінімальна кількість мешканців, необхідна для класифікації населеного пункту як міста, перевищує 20 000 осіб. Це вказує на високу щільність населення та прагнення до чіткої класифікації великих урбанізованих центрів. Такі високі критерії притаманні економічно розвиненим країнам з інтенсивними урбанізаційними процесами [60].

У країнах Південної та Південно-Східної Азії (зокрема, Індії, В'єтнамі, Індонезії) мінімальна межа становить від 5 000 до 10 000 осіб. Це свідчить про помірну урбанізацію та наявність великої кількості середніх і малих міст. Деякі країни, як-от Таїланд чи Пакистан, мають ще нижчі критерії — від 1 000 до 5 000 жителів, що дозволяє включати до складу міських територій значно більше невеликих поселень [28].

У низці країн (наприклад, Афганістан, Камбоджа, частини Близького Сходу) чисельність мешканців для класифікації міських пунктів або не визначена, або статистично не фіксується за кількісними критеріями, що ускладнює порівняльний аналіз.

Загалом, дана карта демонструє неоднорідність підходів до поняття «місто» в Азії, що залежить від адміністративної політики, рівня урбанізації, демографічного навантаження та інституційних особливостей країн. Високий поріг у Китаї свідчить про централізоване управління урбанізацією, тоді як нижчі показники в інших країнах дозволяють формально розширювати межі міських територій і збільшувати показники урбанізованості.

Існує чотири національні політичні та соціально-економічні атрибути, які відрізняють китайське місто від капіталістичного:

1) Збереження дуже сильної партійно-державної влади як у центрі, так і на місцевому рівні, а також її проникнення на ринок [32]. Її подвійна роль у регулюванні та участі в економічному виробництві, накопиченні капіталу та міському розвитку визначає перспективи багатьох міських підприємств і будівель. Китайська держава – це ансамбль економічних суб'єктів, а урядовці поводяться як підприємці, корпоративні управлінські команди, мовчазні партнери та інвестори в приватній економіці. Довгі руки, видимі і невидимі руки держави, відіграють важливу роль у реструктуризації міст Китаю [11].

2) Чим більше інвестицій капіталу може залучити місто, тим більш вражаючим стає його забудоване середовище і тим більше шансів для просування міських лідерів, що робить міста «підприємницькими». Міські лідери активно просувають свої міста, створюючи привілейовані простори виробництва і споживання для інвесторів і багатих. Імідж міста покращується завдяки будівництву знакових будівель та інших видів міських фізичних елементів, таких як громадські площі, метро тощо [48].

3) Послаблення міграції між селом і містом призвело до масового притоку сільського населення до міст, створюючи численні мігрантські анклави. Участь трудових мігрантів на міському ринку праці з мінімальними

доходами має безпосередній вплив на соціально-просторову та економічну нерівність і сегментацію ринку праці [16].

4) Міцні міжособистісні зв'язки та мережі, побудовані на основі спорідненості та походження, відіграли важливу роль не лише у формуванні мігрантських анклавів, але й у виникненні неформальних інституцій та недержавної економічної діяльності в міських районах Китаю [22].

2.2. Аналіз стану ринку праці Китаю

За останні десятиліття Китай пережив вражаюче економічне зростання. Незважаючи на посилення глобальної економічної стагнації та напруженість у міжнародних відносинах, економіка Китаю продемонструвала значну стійкість. Навіть на тлі скорочення попиту, шоків пропозиції та погіршення очікувань, ВВП Китаю досяг 121 трильйона юанів у 2022 році, збільшившись приблизно на 3 % порівняно з попереднім роком. Це зростання ілюструє стійкість китайської економіки навіть у складних умовах. Тим не менш, «ефект рубцювання» від шоків, спричинених ризикованими подіями, не може бути повністю усунутий у короткостроковій перспективі. Світова фінансова криза 2008 року продовжувала негативно впливати на приблизно 85 % економік до 2017 року [40]. Тому ключ до довгострокової стабільності та покращення економіки полягає в її здатності протистояти шокам та відновлюватися після них, повертаючись до стабільного стану розвитку в подальшому.

Стан ринку праці Китаю є результатом багаторічної трансформації, яка супроводжувала стрімке економічне зростання, урбанізаційні процеси та впровадження інноваційних технологій. Наразі китайський ринок праці характеризується водночас високим динамізмом і складною структурною неоднорідністю. Його розвиток визначається взаємодією демографічних змін, внутрішньої міграції, освітніх реформ і нових викликів цифрової епохи.

Найпомітнішою характеристикою сучасного ринку праці КНР є масштабна урбанізація, що супроводжується швидким перетоком робочої сили з сільських у міські райони. В результаті зростає попит на спеціалістів у сфері послуг, торгівлі, промисловості, ІТ та логістики. Паралельно з цим спостерігається поступове скорочення зайнятості у сільському господарстві. Така перебудова структури зайнятості стала можливою завдяки активному втручанням держави — через індустріальні програми, розвиток інфраструктури та підтримку створення нових робочих місць у міських агломераціях.

Додатковою ознакою сучасного етапу розвитку ринку праці в Китаї є високий рівень внутрішньої мобільності. Проте система реєстрації місця проживання («хукоу») створює інституційні обмеження, знижуючи доступ мігрантів до соціальних послуг, освіти та охорони здоров'я. Це, у свою чергу, сприяє зростанню неформальної зайнятості, поглибленню соціальної нерівності та фрагментації ринку праці.

Також спостерігається явна тенденція до зростання частки висококваліфікованої праці. Китайський уряд активно підтримує реформу освітньої системи, орієнтуючи її на розвиток професійних навичок, які відповідають потребам сучасної економіки. У фокусі — інженерія, інформаційні технології, фінанси та інші спеціальності, пов'язані з «економікою знань». Водночас формується екосистема для безперервного навчання (lifelong learning), що стає ключовим елементом адаптації працівників до нових викликів.

Значний вплив на ринок праці чинить цифрова трансформація. Автоматизація, використання штучного інтелекту, електронна комерція, платформи фрилансу та гіг-економіка відкривають нові формати зайнятості. Однак вони водночас створюють ризики нестабільності, недостатньої соціальної захищеності та зростання «цифрового розриву». Китай наразі перебуває в процесі напрацювання правових і регуляторних механізмів, які б

дозволили забезпечити рівні умови для всіх категорій працівників, зокрема в умовах нової цифрової економіки.

Важливо також зазначити, що Китай зіткнувся з проблемою старіння населення, що вимагає стратегічного перегляду політики зайнятості. У відповідь на ці виклики уряд посилює інвестиції в розвиток людського капіталу, підтримує підприємництво, спрощує податкові умови для малого бізнесу, а також розробляє заходи щодо залучення жінок і старших працівників до активної трудової діяльності.

Сучасний ринок праці Китаю функціонує в умовах багатовекторної трансформації: від традиційних форм зайнятості до високотехнологічних; від централізованого управління — до більш гнучких, ринково орієнтованих підходів. Таке поєднання дозволяє Китаю зберігати конкурентоспроможність, одночасно намагаючись забезпечити інклюзивний розвиток та соціальну справедливість.

Ринок праці Китаю переживає період значної трансформації, адаптуючись до мінливої динаміки 2025 року. Під впливом демографічних змін, еволюції вподобань щодо робочих місць та швидкого технологічного прогресу країна переживає скорочення кількості населення працездатного віку, а також старіння робочої сили. Водночас зростання рівня освіти, посилення урбанізації та зміна ставлення до праці змінюють характер зайнятості в Китаї. Ці зміни чинять дедалі більший тиск на бізнес, змушуючи його переосмислювати свої стратегії управління талантами.

Оскільки попит на висококваліфікованих фахівців у ключових галузях зростає, компанії стикаються зі зростаючою конкуренцією за залучення та утримання потрібних талантів. У такому конкурентному середовищі чітко визначена та адаптивна стратегія управління талантами є як ніколи важливою для забезпечення довгострокового зростання бізнесу.

Наразі Китай переживає значні демографічні зрушення, що мають глибокі наслідки для робочої сили країни. Через падіння народжуваності та швидке старіння населення кількість населення працездатного віку в Китаї

зменшується. У 2023 році населення працездатного віку (від 15 до 59 років) становило 857,98 мільйона, що на 6,83 мільйона менше, ніж у 2022 році, і на 77,02 мільйона менше, ніж у 2013 році [35].

Крім того, середній вік працівників значно зріс за останні кілька десятиліть – з 32,25 років у 1985 році до 39,72 років у 2022 році. Станом на 2022 рік близько 54,11 відсотка населення було у віці від 25 до 45 років.

Провінціями з найвищою часткою людей цієї вікової групи були Шанхай, Пекін, Гуандун, Тяньцзінь і Фуцзянь, тоді як найнижча частка була виявлена в Сичуані, Гуйчжоу, Цзянсі, Хунані і Хейлунцзяні. Це свідчить про те, що молодь працездатного віку продовжує тяжіти до багатших провінцій і муніципалітетів Китаю в пошуках роботи, тоді як у бідніших і менш розвинених регіонах населення працездатного віку скорочується швидше через зниження рівня народжуваності.

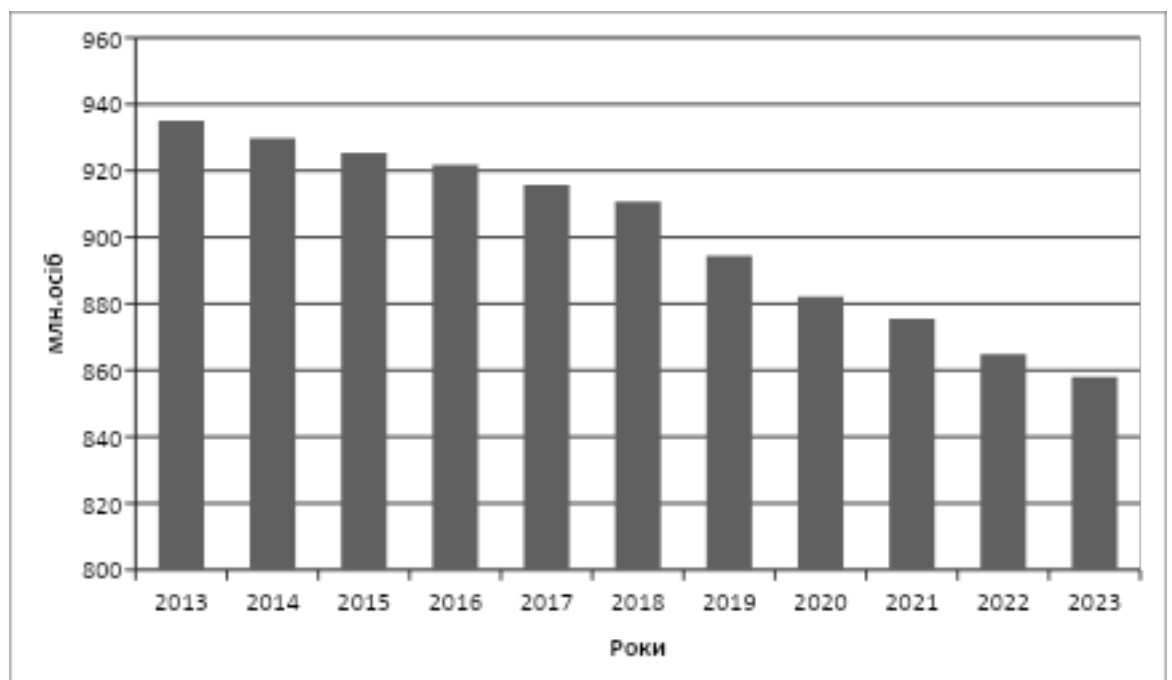

Рис. 2.4. – Населення працездатного віку Китаю, 2013-2023 рр, млн.осіб
Джерело: сформовано на основі [34]

Ця тенденція має кілька наслідків для китайської робочої сили. Оскільки кількість населення працездатного віку зменшується, а середній вік працівника зростає, виникає дефіцит робочої сили в певних галузях,

особливо в тих, що покладаються на молодих, більш фізично здібних працівників, таких як виробництво, будівництво та логістика.

На кінець 2024 року було зайнято 734,39 мільйона осіб, з яких 64,5 відсотка працювали в містах. Це на 6,02 мільйона менше, ніж у попередньому році. Однак у 2024 році в країні з'явилося 12,56 мільйона нових міських робочих місць, що на 120 000 більше, ніж у 2023 році.

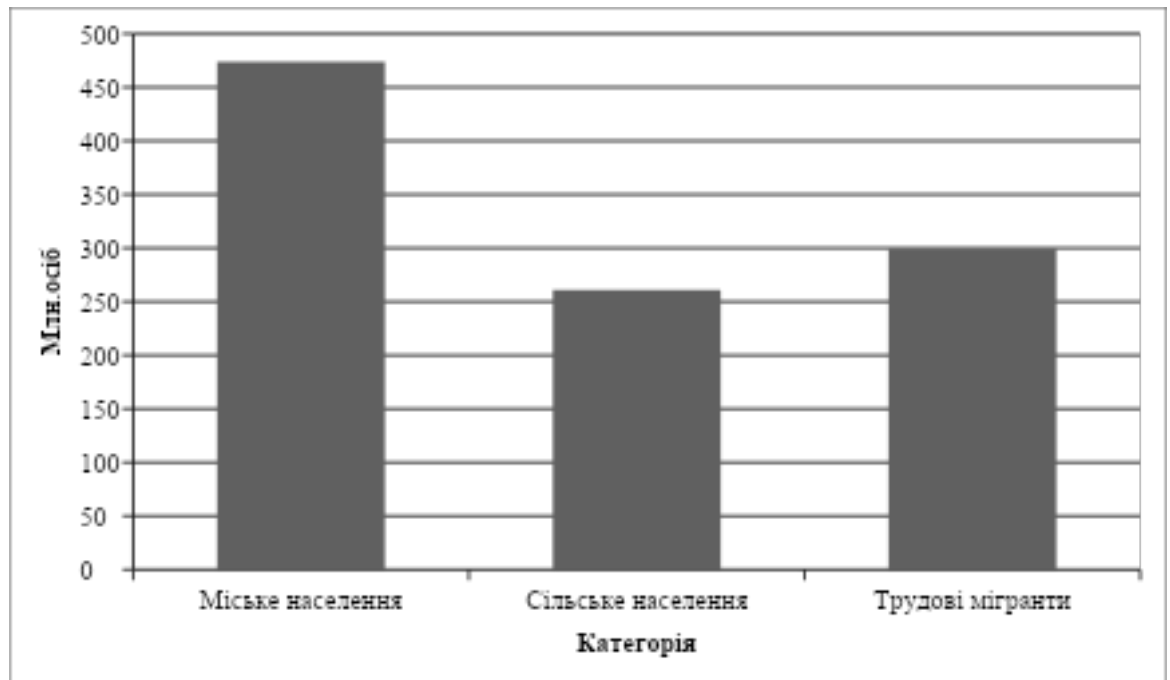

Рис. 2.5. – Загальний обсяг робочої сили Китаю, млн.осіб, 2024 р.

Джерело: сформовано на основі [34].

Загальна кількість трудових мігрантів досягла 299,73 мільйона, що на 0,7 відсотка більше, ніж у попередньому році. З них 178,71 мільйона працювали за межами свого населеного пункту, тоді як 121,02 мільйона були зайняті на несільськогосподарських роботах, не пов'язаних з самозайнятістю, в межах своїх населених пунктів.

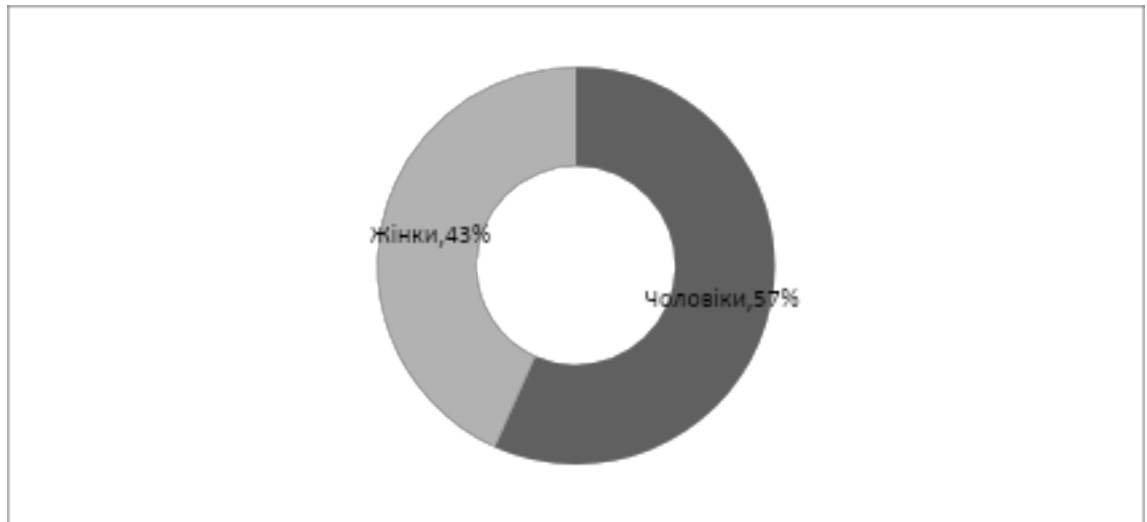

Рис. 2.6. – Частка жінок та чоловіків у загальному обсязі робочої сили в Китаї, 2023 р., %

Джерело: сформовано на основі [34].

Хоча робоча сила в Китаї скорочується, продуктивність праці зростає. У 2024 році показник продуктивності досяг 173 898 юанів (23 982 доларів США) на особу, що на 4,9 відсотка більше, ніж у попередньому році. Частка жінок у складі робочої сили також неухильно зростає.

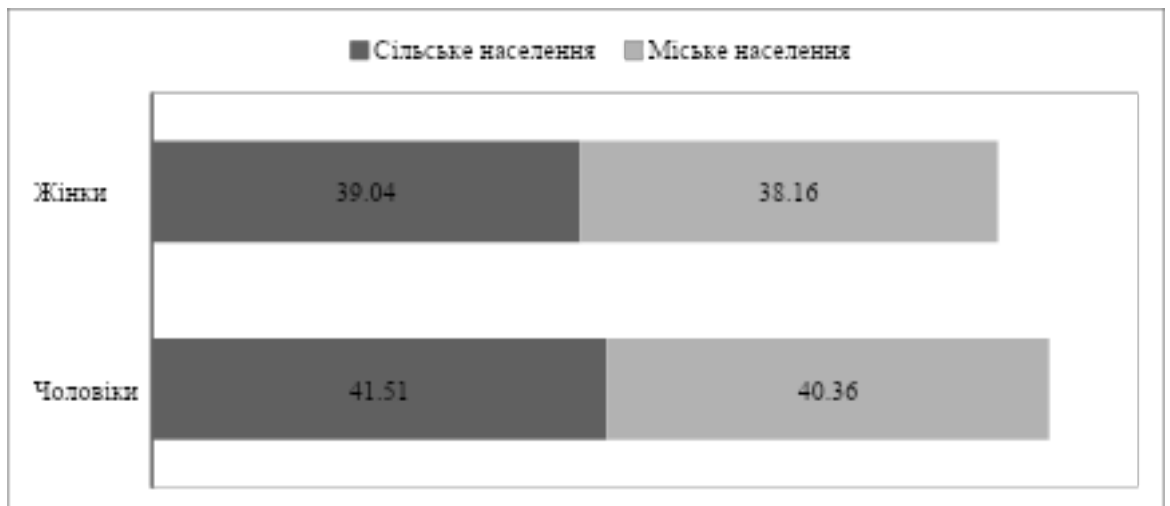

Рис. 2.7. – Демографічні показники робочої сили Китаю, 2023 р.(вік)
Джерело: сформовано на основі [34].

У 2023 році налічувалося 320 мільйонів жінок-працівниць, що становило 43,3 відсотка від загальної кількості робочої сили, що на 0,1 відсоткового пункту більше, ніж у 2022 році.

Середня тривалість освіти працівників значно зросла за останні десятиліття, досягнувши в середньому 11,05 років, що на три роки більше, ніж у 1982 році. Серед нових учасників робочої сили в 2023 році середня тривалість освіти становила 14 років, а 250 мільйонів осіб були зараховані до вищих навчальних закладів.

У міру того, як ВВП Китаю зростав протягом десятиліть, так само зростали доходи і заробітна плата його жителів і працівників. У 2024 році середній дохід на душу населення від заробітної плати досяг 23 327 юанів (3 217 доларів США), що на 5,8 відсотка більше, ніж у 2023 році. Для міських жителів цей показник зріс до 32 899 юанів (4 537 доларів США), тоді як для сільських жителів він становив 9 799 юанів (1 351 долар США).

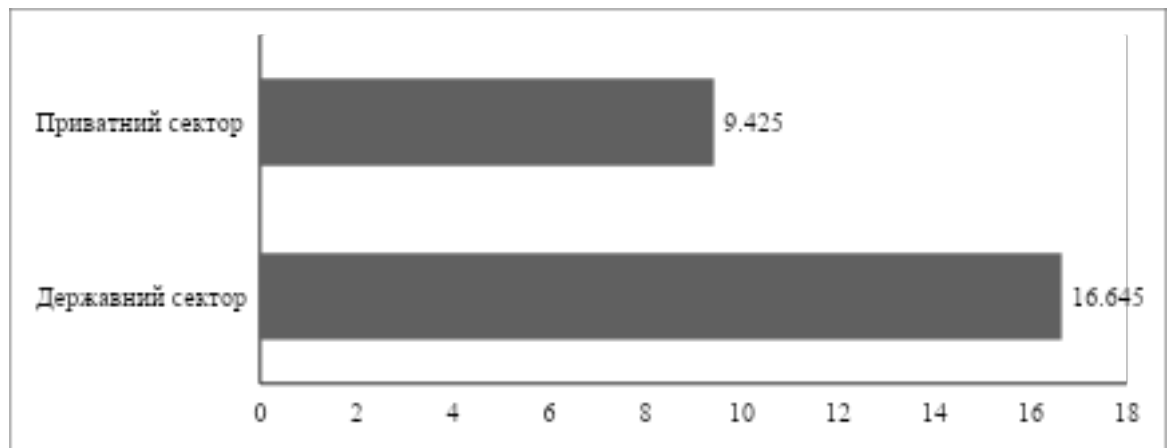

Рис. 2.8. – Середній річний дохід у містах Китаю, дол.США

Джерело: сформовано на основі [34].

За останнє десятиліття середня заробітна плата зросла більш ніж удвічі, хоча між державним і приватним секторами зберігається значна різниця в оплаті праці. У 2023 році середньорічна заробітна плата в державному

секторі становила 120 698 юанів (16 645 доларів США), порівняно з 56 360 юанів у 2014 році. Для порівняння, середня заробітна плата в приватному секторі становила 68 340 юанів (9 425 доларів США) порівняно з 36 390 юанів (5 019 доларів США) у 2014 році.

Компанії з іноземними інвестиціями також пропонують вищі зарплати. У 2023 році середньорічна заробітна плата в цих компаніях становила 149 130 юанів (20 567 доларів США).

Найвищі зарплати як у приватному, так і в державному секторах були зафіксовані в галузях передачі інформації, програмного забезпечення та ІТ-індустрії. У державному секторі середня заробітна плата досягла 231 810 юанів (31 969 доларів США), тоді як у приватному секторі вона становила 129 215 юанів (17 820 доларів США), збільшившись у річному обчисленні на 5,2% та 4,3% відповідно. Другою галуззю з найвищим рівнем заробітної плати є фінанси, де працівники заробляють 197 663 юанів (27 260 доларів США) у державному секторі та 124 812 юанів (17 213 доларів США) у приватному секторі [34].

Мінімальна заробітна плата в Китаї також значно зросла. У Шанхаї, який наразі має найвищу щомісячну мінімальну заробітну плату в країні, мінімальна заробітна плата зросла на 66% з 1 620 юанів у 2013 році до 2 690 юанів (370 доларів США) станом на лютий 2025 року. У провінції Гуансі, яка має найнижчу мінімальну заробітну плату, вона зросла більш ніж на 40% - з 1200 юанів (165 доларів США) на місяць у найбільших містах до 1690 юанів (233 доларів США) станом на лютий 2025 року.

Хоча цифрова економіка Китаю продовжує розвиватися і відіграє важливу роль у міжнародному співтоваристві, спостерігається нерівномірний розвиток між різними регіонами Китаю, що може призвести до цифрового розриву [8]. В умовах стрімкого розвитку цифровізації подолання негативного впливу цифрового розриву, коли дані є основним фактором виробництва, а цифрові технології – основною рушійною силою, для

підвищення стійкості економічного розвитку китайських міст потребує нагальної уваги.

Стрімкий розвиток цифрової економіки, стимулюючи економічне зростання, також призвів до нерівномірного розвитку. Через розбіжності в інфраструктурі, технологічних можливостях і кадровому потенціалі між регіонами, зокрема дисбаланс у будівництві та поширенні цифрової інфраструктури між містом і селом, а також між східними і західними регіонами, деякі регіони здатні повною мірою використовувати цифрові технології та платформи для створення нової економічної вартості, тоді як менш розвинені регіони намагаються йти в ногу з часом через брак ресурсів та технологій. Ця нерівність створила «цифровий розрив». Основна суперечність, пов'язана з розвитком Китаю, а саме незбалансований і неадекватний розвиток, також відображається на прогресі цифрової економіки. Цифрова економіка посилює цю нерівність, роблячи доступ до цифрових технологій та економічних ресурсів ще більш нерівним між східними і західними регіонами, а також між містом і селом, оголюючи тим самим глибші проблеми регіонального розвитку [55].

За даними Міністерства людських ресурсів та соціального забезпечення Китаю, понад 45% нових професій, створених у період з 2019 по 2021 рік, були цифровими. Така пропорція підкреслює значний вплив цифрової економіки на створення нових робочих місць і відображає швидке проникнення цифрових технологій у різні галузі. Загалом цифрові професії становлять 6% від усіх професій, що свідчить про те, що цифрова економіка прискорює переформатування загальної економіки та структури зайнятості.

2.3. Напрямки адаптації ринку праці Китаю до глобальних економічних змін

Ринок праці Китаю перебуває у стані глибокої трансформації під впливом глобальних процесів: інтеграції в світову економіку, технологічних змін, урбанізації, демографічних зрушень та зростання попиту на висококваліфіковану працю. У відповідь на ці виклики Китай розвиває кілька стратегічних напрямків адаптації:

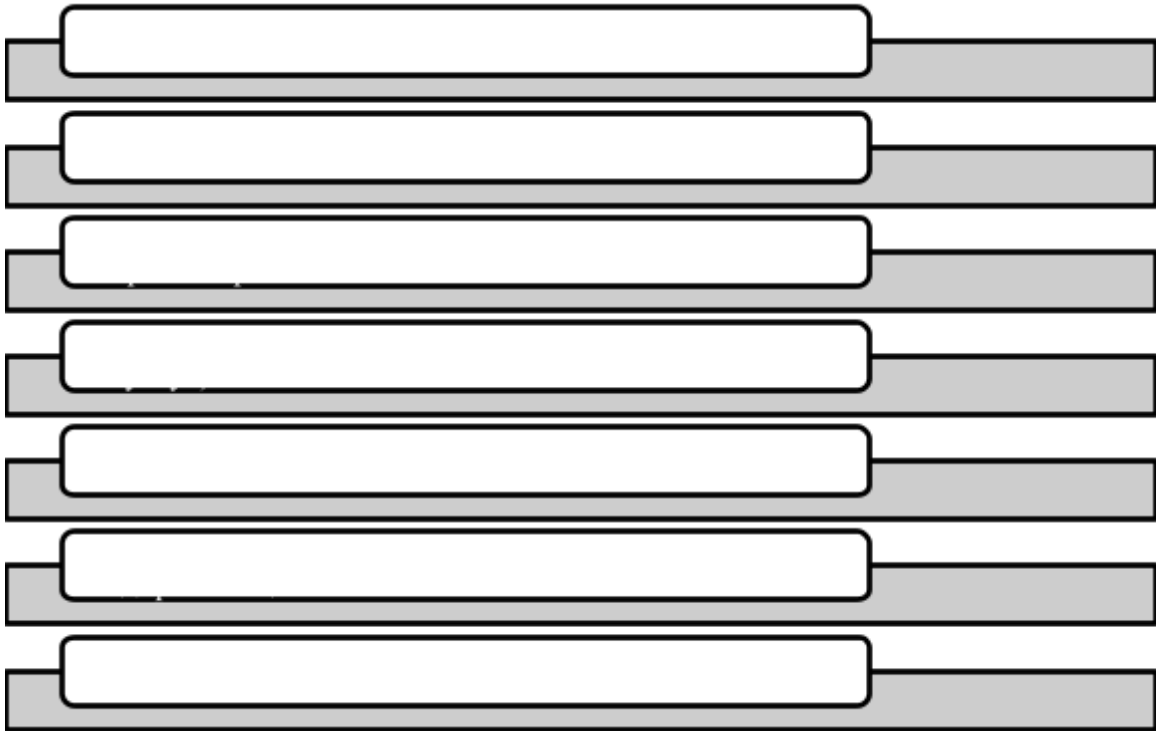

Рис. 2.9. – Напрямки адаптації ринку праці Китаю до глобальних економічних змін

Джерело: сформовано на основі [7,46].

1. Переорієнтація з трудомістких галузей на знаннево-інтенсивні.

Китай поступово відходить від моделі «світової фабрики», яка базувалась на дешевій робочій силі. Натомість держава стимулює розвиток секторів із високою доданою вартістю — інформаційні технології, інженерія,

біотехнології, "зелена" енергетика. Це вимагає оновлення структури зайнятості та підвищення освітнього рівня працівників.

2. Активне впровадження цифрових технологій.

Цифровізація ринку праці охоплює кілька рівнів:

- електронні платформи працевлаштування (наприклад, 51Job, BOSS Zhipin);
- розвиток гіг-економіки (доставка, онлайн-послуги);
- використання великих даних та штучного інтелекту в управлінні трудовими ресурсами.

Це сприяє більшій мобільності працівників та адаптації до мінливого ринку.

3. Розширення можливостей професійної перекваліфікації.

Китай інвестує в систему безперервного навчання (lifelong learning), створюючи курси для дорослих, онлайн-програми підвищення кваліфікації та навчальні платформи в партнерстві з приватними компаніями. Основна мета — адаптація працівників до технологічних змін і запобігання масовому безробіттю.

4. Реформування міграційної політики (реформа «хукоу»).

Значна частина робочої сили в Китаї — це внутрішні мігранти з сільських районів, які працюють у містах, але часто позбавлені доступу до соціальних послуг через систему реєстрації. Уряд поступово лібералізує міграційну політику, щоб сприяти рівноправному доступу до ринку праці та зменшити соціальну напругу.

5. Адаптація до демографічних викликів.

Зі зменшенням чисельності працездатного населення Китай стимулює:

- підвищення продуктивності праці через інновації;
- залучення до роботи жінок, осіб передпенсійного віку;
- збільшення пенсійного віку;

- інвестиції в автоматизацію замість зростання кількості працівників.

6. Підтримка інноваційної зайнятості та підприємництва.

Інноваційна зайнятість дедалі більше сприймається в Китаї не просто як альтернатива традиційній трудовій діяльності, а як стратегічний напрям соціально-економічного розвитку. Уряди різних рівнів активно розвивають інструменти підтримки підприємництва: надають мікрокредити стартапам, створюють мережі технологічних парків та бізнес-інкубаторів, стимулюють розвиток венчурного фінансування. Особливої уваги набуває підтримка молодіжного підприємництва, зокрема випускників вищих навчальних закладів, що часто стають рушіями інновацій у сферах електронної комерції, «зеленої» економіки, цифрових сервісів і логістики. Задля цього формуються сприятливі умови: спрощена реєстрація бізнесу, зниження податкового навантаження, доступ до державних замовлень і консультаційних сервісів.

Паралельно уряд КНР формує соціальну інфраструктуру для підтримки самозайнятих осіб і фрілансерів — визнання таких форм діяльності в системі соціального страхування, охоплення базовим медичним страхуванням, а також включення їх у систему державної статистики та регулювання. Такий підхід дозволяє інтегрувати нетрадиційні форми зайнятості в загальну економічну модель. Завдяки цьому Китай закладає підґрунтя для формування гнучкого, інноваційного та стійкого ринку праці, який відповідає сучасним глобальним викликам.

Держава активно підтримує стартапи, інкубатори, технологічні парки (особливо в містах 2–3 рівня), створюючи робочі місця нового типу. Особлива увага — молоді, студентам, інженерам, які можуть працювати в інноваційному середовищі [5].

7. Розвиток соціального захисту та трудових гарантій.

З урахуванням появи нових форм зайнятості Китай поступово розширює соціальні гарантії для неформальних працівників — у тому числі

гіг-працівників. Це охоплює медичне страхування, пенсійні внески, мінімальні стандарти оплати праці.

Адаптація ринку праці Китаю є багатовекторною та гнучкою, що дозволяє йому залишатися конкурентоспроможним у глобальній економіці. Вона базується на поєднанні державного стратегічного управління, цифрових інструментів та модернізації соціальної політики, забезпечуючи поступовий перехід до економіки знань і стійкого зайнятого суспільства.

Окрім демографії та заробітної плати, за останні кілька десятиліть китайська робоча сила зазнала значних культурних зрушень. Хоча загальна чисельність робочої сили старіє, молоді когорти, які виходять на ринок праці, змінюють культуру на робочому місці, вподобання щодо роботи та ставлення до балансу між роботою та особистим життям, що має глибокі наслідки для майбутньої динаміки ринку праці та організаційних практик.

Серед працівників з нижчими доходами основною зміною серед молодших когорт є відмова від видів ручної праці в будівництві та виробництві, які колись були основними роботодавцями для попередніх поколінь. Натомість молоді працівники тяжіють до сфери послуг та роботи на фрілансі, наприклад, кур'єрів і водіїв, що здійснюють доставку.

Хоча ці посади, як правило, є менш оплачуваними, вони пропонують більшу гнучкість і є менш фізично складними порівняно з роботою у виробництві та будівництві [62].

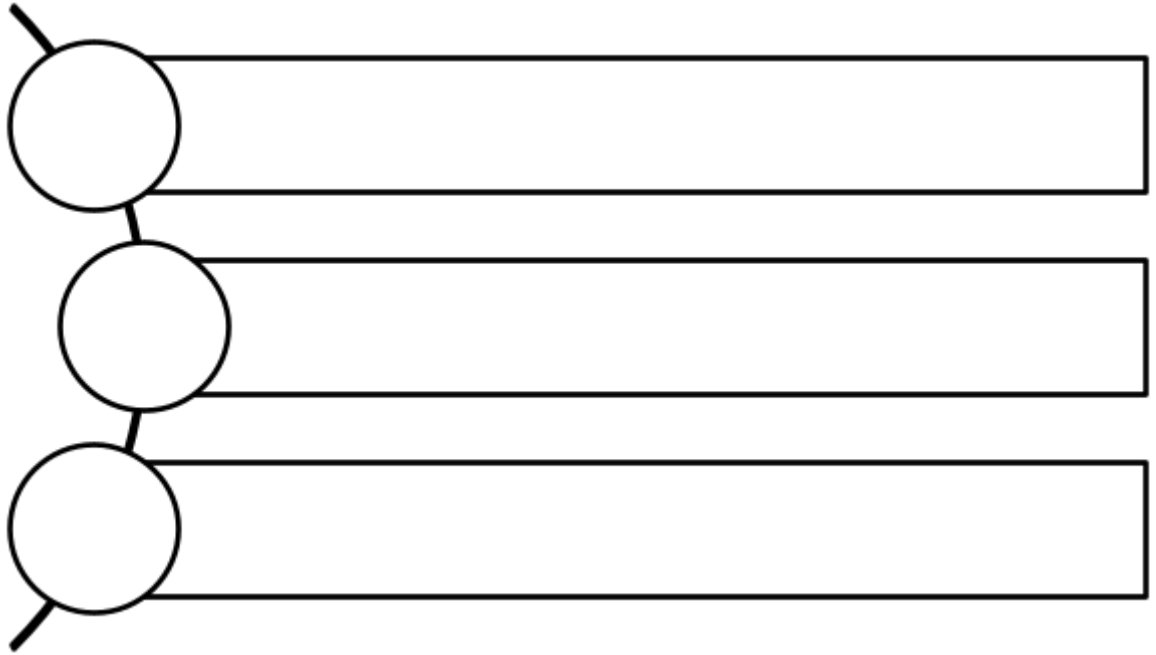

Рис. 2.10. – Напрямки удосконалення ринку праці Китаю до глобальних викликів

Джерело: сформовано на основі [12, 20, 39].

Важливою зміною в культурі праці в Китаї за останні кілька років є зростаюче усвідомлення важливості балансу між роботою та особистим життям і дедалі більша реакція на надмірну зайнятість. Ця тенденція особливо помітна серед «білих комірців», що, ймовірно, пов'язано з більшою популярністю цих професій у суспільстві. Зокрема, низка гучних інцидентів у технологічних компаніях викликала широку критику і спротив проти сумнозвісної робочої культури «996», коли працівники повинні працювати з 9 ранку до 9 вечора шість днів на тиждень.

У зв'язку з цими змінами, посади в уряді та державному секторі знову стають більш бажаними. Ці посади, колись відомі своєю стабільністю як «залізна чаша з рисом», втратили свою привабливість, оскільки багато хто шукає більш високі зарплати і престиж у швидкозростаючих приватних секторах, особливо в технологічній і цифровій індустріях.

Однак привабливість цих галузей зменшилася на тлі повідомлень про надмірну зайнятість і нестабільність, оскільки деякі компанії стикаються з фінансовими труднощами, звільненнями або закриттям.

Зростаюча привабливість державної роботи серед молодих працівників відображає ширше прагнення до стабільності та регулярного графіку роботи, і ця тенденція лише посилилася після пандемії. Цей зсув підкреслює зростаючу перевагу безпечного, збалансованого робочого середовища над непередбачуваними вимогами та тиском приватного сектору.

З розвитком ринку праці в Китаї компанії стикаються з низкою викликів, пов'язаних із залученням та утриманням талантів. Ці виклики зумовлені не лише демографічними змінами, а й культурними, регуляторними та технологічними факторами. Розуміння та вирішення цих проблем має вирішальне значення для роботодавців для залучення найкращих талантів у конкурентному середовищі.

Питання культурної адаптації: Узгодження цінностей та корпоративної культури

Однією з найактуальніших проблем у підборі талантів є пошук кандидатів, які відповідають культурі та цінностям компанії [61]. Тому організації повинні чітко формулювати і комунікувати свою корпоративну культуру протягом усього процесу підбору персоналу, щоб забезпечити хорошу культурну відповідність. Якщо цього не зробити, це може призвести до невідповідностей, які стануть на заваді довгостроковому успіху та утриманню працівників.

Роботодавці також повинні знайти баланс між задоволенням очікувань кандидатів щодо заробітної плати та пільг, але при цьому тримати витрати на компенсації під контролем. Конкурентоспроможні зарплатні пакети мають важливе значення, але вони повинні відповідати фінансовим можливостям компанії та ринковим стандартам. Проактивно вирішуючи ці культурні та компенсаційні проблеми, роботодавці в континентальному Китаї можуть ефективніше залучати та утримувати найкращі таланти на ринку, що постійно

змінюється. Розвиток глибоко вкоріненої корпоративної культури, пропозиція конкурентоспроможної заробітної плати та зосередженість на розвитку навичок і навчанні є ключовими факторами успіху.

Трудове законодавство Китаю зазнало значних реформ, особливо у 2024 році, як частина ширших зусиль уряду, спрямованих на вирішення демографічних проблем, підвищення стійкості робочої сили та оптимізацію дотримання нормативних вимог [18].

Серед помітних змін – поетапне підвищення встановленого законом пенсійного віку, коригування вимог до пенсійних внесків та запровадження спрощених правил транскордонної передачі даних. Ці зміни безпосередньо вплинули на управління трудовими ресурсами, політику соціального забезпечення та комплаєнс-вимоги як для вітчизняних, так і для підприємств з іноземними інвестиціями.

З наближенням 2026 року в Китаї очікуються подальші реформи в таких сферах, як виплати у зв'язку з хворобою та інвалідністю в рамках базової пенсійної системи, гнучкі варіанти виходу на пенсію та оновлення політики щодо державних свят. Роботодавці повинні бути в курсі цих змін, щоб забезпечити дотримання вимог законодавства, зберігаючи при цьому безперервність бізнесу та захищаючи добробут працівників [27].

Ці постійні зміни є як викликом, так і можливістю для бізнесу вдосконалити свою кадрову стратегію.

Рекрутинговий ландшафт у Китаї швидко змістився від традиційних методів до цифрових платформ, які пропонують унікальні переваги та виклики. Такі відомі китайські портали з працевлаштування, як 51job, Zhaopin, BOSS Zhipin і Liepin, задовольняють широкий спектр потреб у рекрутингу. 51job і Zhaopin визнані основними національними платформами, тоді як Liepin орієнтований на ринок праці середнього і високого класу, що робить його ідеальним для пошуку кваліфікованих фахівців. BOSS Zhipin, платформа, яка сприяє прямому спілкуванню між шукачами роботи та

роботодавцями, революціонізує процес підбору персоналу, спрощуючи найм та підвищуючи ефективність [15].

Для міжнародного рекрутингу такі платформи, як HiredChina, орієнтовані саме на іноземні таланти, долаючи розрив між глобальними професіоналами та китайськими компаніями. Ці платформи пропонують індивідуальні послуги, включаючи мовну підтримку та фільтри для ролей, які вимагають особливого міжнародного досвіду.

Хоча ці цифрові платформи відіграють значну роль у сучасному рекрутингу, вони є найбільш ефективними, коли доповнюються традиційними методами підбору персоналу. Місцеві мережі та агентства залишаються цінними інструментами в багатьох регіонах Китаю, де місцеві веб-сайти з працевлаштування надають доступ до регіональних кадрових резервів.

Крім того, додаток для обміну повідомленнями WeChat слугує динамічним інструментом для розміщення вакансій та підбору персоналу, особливо в багатонаціональних регіонах. Інтегруючи цифрові та традиційні методи набору персоналу, компанії можуть покращити свої процеси найму та забезпечити доступ до найкращих талантів.

Висновки за розділом 2

У другому розділі дипломної роботи було здійснено поглиблений аналіз трансформаційних процесів, які відбуваються на ринку праці Китайської Народної Республіки в умовах масштабної економічної перебудови, внутрішніх структурних реформ та під впливом глобалізаційних викликів. Розгляд змін у динаміці зайнятості, галузевій структурі, регіональних особливостях і якості трудового потенціалу дозволив виявити ключові тенденції та суперечності, які формують сучасний стан та перспективи розвитку ринку праці Китаю.

Перш за все, результати дослідження свідчать, що Китай протягом останніх десятиліть пройшов стрімкий шлях від традиційної економіки, орієнтованої переважно на сільське господарство та важку промисловість, до складної багатогалузевої системи, в якій провідну роль починає відігравати сектор послуг. Перехід до економіки знань та інновацій, цифровізація виробництва та зростаюча інтеграція у глобальні ланцюги створення доданої вартості стали вирішальними факторами, що зумовили істотні зрушення у структурі зайнятості. Тепер дедалі більша частка робочої сили зосереджується у галузях з високою доданою вартістю — зокрема в інформаційно-комунікаційних технологіях, фінансових послугах, логістиці, креативних індустріях, інтелектуальному виробництві.

Особливу увагу в дослідженні було приділено динаміці зайнятості у первинному, вторинному та третинному секторах. У ході аналізу було встановлено, що протягом 2000–2023 років відбулося значне скорочення частки зайнятих у сільському господарстві — з понад 50% до менш ніж 25% усієї економічно активної частини населення. Цей тренд супроводжувався зростанням чисельності міського населення, що було зафіксовано в результаті масштабної урбанізації. Згідно з емпіричними даними, кількість міських жителів перевищила сільське населення вже у 2011 році, і станом на 2023 рік понад 65% населення КНР проживає в містах. Така демографічна трансформація зумовила необхідність зміни підходів до державного регулювання зайнятості, міграційної політики та соціального забезпечення.

Міграція сільського населення до міст стала головним джерелом поповнення трудових ресурсів у зростаючих мегаполісах та економічних зонах. Однак цей процес також спричинив низку проблем: нерівномірність регіонального розвитку, зростання соціального розшарування, перевантаження інфраструктури, а також структурне безробіття — зумовлене розривом між потребами економіки і кваліфікаційним рівнем робочої сили. Було визначено, що попри загальне зростання чисельності зайнятих, Китай

стикається з проблемою невідповідності між структурою попиту на робочу силу та освітнім рівнем і компетенціями населення, особливо в контексті швидкого розвитку високотехнологічних галузей.

В роботі проаналізовано зростаючу потребу економіки Китаю у висококваліфікованих кадрах. Спостерігається підвищення попиту на фахівців у сфері ІТ, програмування, інженерії, автоматизації, біотехнологій, логістики, фінансів, консалтингу, наукових досліджень. У зв'язку з цим зростає значення постійного професійного розвитку, перепідготовки, неформальної освіти, гнучких форм навчання. Це вимагає реформування системи освіти та навчання впродовж життя (lifelong learning), активізації політики професійної переорієнтації та тіснішої інтеграції бізнесу і освітніх установ.

Окремо було досліджено вплив цифрових технологій на трансформацію трудових відносин у КНР. Активне впровадження автоматизації, штучного інтелекту, цифрових платформ для працевлаштування та організації роботи суттєво змінює характер трудової діяльності. З одного боку, з'являються нові можливості для зайнятості, особливо в сфері фрилансу, електронної комерції, віддаленої роботи. З іншого — постають нові ризики, пов'язані з нестабільністю доходів, відсутністю соціальних гарантій, нерегламентованим робочим часом та нерівним доступом до цифрової інфраструктури.

Вагомим аспектом дослідження стали також регіональні особливості трансформації ринку праці. Зокрема, східні приморські провінції Китаю (Шанхай, Гуандун, Цзянсу, Чжецзян) демонструють більш динамічний розвиток, вищу зайнятість у високотехнологічних секторах, більший рівень заробітної плати та інвестицій в людський капітал. У той час як західні і центральні регіони країни залишаються менш розвиненими, зі зниженим рівнем урбанізації та обмеженим доступом до якісної освіти, медичних послуг, технологічної інфраструктури. Такий дисбаланс спричиняє внутрішню міграцію, яка, хоч і сприяє розвитку великих міст, водночас

створює проблеми соціального забезпечення та інтеграції мігрантів у нове середовище.

Аналіз також показав, що малий і середній бізнес відіграє дедалі важливішу роль у формуванні нових робочих місць, особливо в умовах урбанізованих територій. Державна політика останніх років спрямована на підтримку підприємництва, інноваційного бізнесу, стартапів, а також розвитку платформної економіки. Одночасно з цим зростає значення гнучких форм зайнятості: проєктної роботи, тимчасових контрактів, самозайнятості, платформної праці. Це відкриває нові можливості для самореалізації, але також вимагає перегляду традиційних моделей захисту прав працівників.

Узагальнюючи результати дослідження, можна зазначити, що ринок праці Китаю перебуває на етапі глибокої структурної перебудови. Серед основних викликів, з якими стикається країна, — потреба забезпечення балансу між модернізацією економіки та соціальною справедливістю, уникнення загострення регіональної нерівності, збереження стабільного рівня зайнятості в умовах технологічних змін. Водночас ці виклики супроводжуються відкриттям нових можливостей — зростання ролі людського капіталу, стимулювання інновацій, інтеграція у глобальну економіку, розширення цифрових ринків.

Таким чином, другий розділ надав розгорнуту картину сучасного стану та основних напрямів трансформації ринку праці Китаю. Проведений аналіз показав, що успішність подальшого розвитку значною мірою залежатиме від здатності держави та бізнесу спільно реалізовувати ефективні політики адаптації, які забезпечать підвищення продуктивності праці, рівень соціального захисту, інноваційність та інклюзивність зайнятості.

ВИСНОВКИ

У ході дослідження трансформації ринку праці Китаю в контексті глобальних урбанізаційних процесів було виявлено низку закономірностей, тенденцій та особливостей, що формують сучасну соціально-економічну динаміку країни. Аналіз підтвердив, що Китай є яскравим прикладом країни, яка на тлі стрімкого економічного розвитку змогла переорієнтувати свою систему зайнятості відповідно до нових викликів урбанізації, цифровізації та модернізації виробництва.

По-перше, встановлено, що урбанізація виступає ключовим детермінантом змін на ринку праці. Переміщення трудових ресурсів із сільської місцевості до міст спричинило суттєву зміну структури зайнятості — зі скороченням частки сільського господарства та зростанням сфери послуг і промисловості. Цей процес був підтриманий державною політикою з формування нових індустріальних центрів та розширенням інфраструктури в середніх і малих містах. У результаті урбанізація не лише стала індикатором зростання, але й каталізатором перерозподілу робочої сили, що стимулювало попит на нові професії, зміну трудових відносин та форм зайнятості.

По-друге, міграція робочої сили набрала масштабного характеру: внутрішня міграція стала постійним явищем, яке створило нові виклики в плані забезпечення соціального захисту, трудових прав та рівності умов праці. Особливу увагу було приділено системі "хукоу", що обмежує доступ до соціальних послуг для мігрантів, створюючи сегментацію ринку праці. Ця проблема є актуальною для великих міст, де чисельність робочих-мігрантів зростає, проте соціальна інфраструктура не встигає адаптуватися до їхніх потреб. Разом із цим, спостерігається поступова модернізація політики реєстрації місця проживання, яка може в перспективі забезпечити більш рівні умови для мігрантів.

По-третє, освітня та професійна трансформація стала відповіддю на зростаючі вимоги роботодавців до кваліфікації працівників. Було зафіксовано зростання попиту на спеціалістів у сфері ІТ, інженерії, фінансів, логістики та цифрових сервісів, що зумовило зміну освітніх програм і розвиток системи безперервного навчання. Китай активно інвестує в професійно-технічну освіту, створює умови для розвитку дуального навчання та стимулює цифрову грамотність у сільських районах. Також зростає роль приватного сектору в системі освіти та перекваліфікації, що відкриває нові можливості для синергії між бізнесом і державою.

По-четверте, технологічний прогрес, зокрема автоматизація та цифровізація, змінює характер праці. Поява нових форм зайнятості — фрилансу, гіг-економіки, дистанційної роботи — створює нові можливості, але й загострює питання нестабільності зайнятості, соціального забезпечення та регулювання таких форм праці. Водночас Китай є одним зі світових лідерів у впровадженні інноваційних технологій у виробництво, логістику, торгівлю та сферу послуг. Це супроводжується збільшенням попиту на висококваліфіковану працю та водночас скороченням кількості низькокваліфікованих робочих місць, що підсилює потребу в перекваліфікації значної частини населення.

По-п'яте, китайський ринок праці демонструє адаптивну модель, в якій поєднується директивне державне регулювання з ринковими інструментами. Завдяки стратегічному плануванню Китай успішно реалізує політику зайнятості в умовах демографічного старіння, глобальних економічних зрушень і переходу до інноваційної економіки. Зокрема, уряд КНР реалізує багаторівневі програми підтримки зайнятості, стимулює розвиток малого та середнього бізнесу, підтримує стартапи й надає фінансову допомогу для створення нових робочих місць у високотехнологічних галузях. Також посилюється роль місцевої влади в регулюванні ринку праці та впровадженні регіональних програм зайнятості.

Отримані результати можуть бути використані як орієнтир для країн, що перебувають на шляху індустріалізації та урбанізації. Зокрема, важливими є такі напрямки: прогнозування потреб ринку праці на основі сучасної аналітики; розробка гнучкої системи професійної освіти, що відповідає потребам регіонального розвитку; посилення ролі місцевої влади в управлінні ринком праці; стимулювання підприємництва й самозайнятості в нових урбанізованих регіонах; забезпечення прав та інтересів трудових мігрантів через інституційні та правові механізми.

Ринок праці Китаю зазнає глибоких трансформацій, зумовлених урбанізаційними хвилями, техноекономічними змінами та соціальними очікуваннями населення. Попри виклики, країна демонструє високий рівень адаптаційної спроможності, завдяки поєднанню централізованого управління, регіонального розвитку та гнучкості в політиці зайнятості. Стратегія КНР у галузі зайнятості базується на довгостроковому плануванні, широкомасштабних інвестиціях у людський капітал та створенні інклюзивного ринку праці, що враховує соціальні й технологічні тренди.

У результаті дослідження сформоване цілісне бачення не лише проблем і викликів, але й потенційних рішень, які можуть бути застосовані в умовах інших країн, що прагнуть поєднати швидкий розвиток із соціальною справедливістю та економічною стійкістю. Досвід Китаю підтверджує, що грамотне поєднання державної політики, економічної гнучкості та інноваційного мислення є ключем до формування сучасного, конкурентоспроможного та соціально орієнтованого ринку праці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Acemoglu, D.; Restrepo, P. The Race Between Man and Machine: Implications of Technology for Growth, Factor Shares, and Employment. *Am. Econ. Rev.* 2018, *108*, 1488–1542.
2. Ada, N.; Ilic, D.; Sagnak, M. A framework for new workforce skills in the era of industry 4.0. *Int. J. Math. Eng. Manag. Sci.* 2021, *6*, 771.
3. Chang, J.; Lan, Q.; Tang, W.; Chen, H.; Liu, J.; Duan, Y. Research on the Impact of Digital Economy on Manufacturing Total Factor Productivity. *Sustainability* 2023, *15*, 5683.
4. Chen, C.; Zhang, C.Y.; Zhou, Y.B. Common prosperity in the context of the new era: Challenges and path choices. *Southwest Financ.* 2022, *4*, 31–43.
5. Chen, Q.H.; Yang, W.P.; Li, R.N. Digital Inclusive Finance and Income Inequality: An Analysis from the Perspective of Urban Human Capital and Digital Divide. *Contemp. Financ. Res.* 2024, *7*, 27–44.
6. Chen, Y.Y.; Zhang, J.; Zhou, Y.H. Industrial Robots and Spatial Allocation of Labor. *Econ. Res.* 2022, *57*, 172–188.
7. Cheng, H.; Sun, J.; Dong, S.; Guo, P.; Li, F.; Li, Y.; Li, Z.; Wang, J. The Informatization Pattern and Countermeasures of the “Belt and Road” Initiative. *Bull. Chin. Acad. Sci.* 2016, *31*, 656–662.
8. Feng, S.L.; Xiong, L.T.; Fang, X.Y. Can Digital Economy Development Narrow the Gender Wage Gap?—An Empirical Study Based on CFPS Data. *Econ. Probl.* 2024, *9*, 24–33.
9. Guan, H.; Guo, B.; Zhang, J. Study on the Impact of the Digital Economy on the Upgrading of Industrial Structures—Empirical Analysis Based on Cities in China. *Sustainability* 2022, *14*, 11378.
10. Guo, D.J.; Deng, A.D.; Shen, Z.Y. Error Correction Mechanism and Spatial Spillover Effect of Digital Economy Promoting Labor Mobility: A Panel

Data Analysis of 11 Prefecture-Level Cities in Zhejiang Province. *Zhejiang Acad. J.* 2023, 6, 153–161.

11. Guo, H.; Feng, X.Y. Multiple Digital Divides and Household Income Gap: Theory and Empirical Evidence. *Econ. Res. J.* 2024, 2, 79–90.

12. Guo, J.J.; Zhang, S. Income Effects of Labor Market Segmentation and Occupational Mobility in the Digital Economy Era. *Zhejiang Soc. Sci.* 2024, 159, 99–111.

13. Guo, L.; Wang, F. Does “Increment” Improve “Quality”: The Impact of Digital Economy on the Quality of Flexible Employment. *Financ. Econ. Sci.* 2024, 3, 118–133.

14. Hackney, A.; Yung, M.; Somasundram, K.G.; Nowrouzi-Kia, B.; Oakman, J.; Yazdani, A. Working in the digital economy: A systematic review of the impact of work from home arrangements on personal and organizational performance and productivity. *PLoS ONE* 2022, 17, e02747282022.

15. Han, L.; Tian, Z.M. Digital Economy and Skill Wage Gap: Micro Evidence Based on CFPS. *Contemp. Econ. Sci.* 2024, 46, 75–89.

16. He, W.W.; Hou, J.J. Does Digital Economy Promote the Formation of a Unified Labor Market? *Econ. Manag.* 2023, 45, 5–21.

17. Ilsoe, A.; Larsen, T.P.; Bach, E.S. Multiple jobholding in the digital platform economy: Signs of segmentation. *Transf. Eur. Rev. Labour Res.* 2021, 27, 201–218.

18. Im, K.S.; Pesaran, M.H.; Shin, Y. Testing for Unit Roots in Heterogeneous Panels. *J. Econom.* 2003, 115, 53–74.

19. Ji, S. The Impact of Internet Development on Labor Mobility. *J. Educ. Humanit. Soc. Sci.* 2022, 4, 234–245.

20. Jiang, S.L.; Yu, C.C. How Does Digital Economy Affect the Formation of a Unified Labor Market? *Res. World* 2023, 11, 27–35.

21. Jin, C.H.; Zhu, M.N. Analysis of the Impact and Mechanism of Digital Economy on Economic Resilience: An Empirical Study Based on Prefecture-level Cities. *Explor. Econ. Probl.* 2024, 7, 154–171.

22. Li, B.; Ren, R.X.; Li, Q.Y.; Chen, B. Research on the Impact of Digital Economy on Employment Migration. *Ind. Technol. Econ.* 2023, *42*, 34–41.
23. Li, L.; Zhou, G. Labor Employment and Income Distribution under the Platform Economy: Trends and Policy Responses. *Int. Econ. Rev.* 2022, *5*, 46–59.
24. Li, W.R.; Zhou, D.; Li, X. The Impact and Mechanism of the Digital Divide on Rural Household Income: An Empirical Analysis Based on CFPS Data. *J. Southwest Minzu Univ. (Humanit. Soc. Sci.)* 2022, *43*, 116–127.
25. Li, Y.; Xiao, Y.T. The Impact of Digital Economy Development on Labor Price Distortion. *Popul. Econ.* 2023, *1*, 44–56.
26. Li, Z.; Hong, Y.; Zhang, Z. The empowering and competition effects of the platform-based sharing economy on the supply and demand sides of the labor market. *J. Manag. Inf. Syst.* 2021, *38*, 140–165.
27. Liang, G.B.; Zhang, L.J.; Liu, K.R. Digital Inclusive Finance, Labor Mobility, and County Economic Development. *West Forum* 2024, *34*, 18–31.
28. Lin, L.F.; Zhu, Z.K. Can Digital Economy Alleviate Labor Supply Tensions in China? *Econ. Reform* 2024, *1*, 15–23.
29. Liu, J.; Xue, W.X. The damping effect of China’s urban-rural digital divide on urbanization and its formation paths. *J. Libr. Inf. Sci.* 2013, *6*, 32–38.
30. Liu, Z.Y.; Luo, M.Z. The impact of digital technology use on the common prosperity of farmers: “Gap” or “Bridge”? *J. Huazhong Agric. Univ.* 2023, *1*, 23–33.
31. Luo, R.; Zhou, N. Dynamic Evolution, Spatial Differences, and Driving Factors of China’s Provincial Digital Economy. *Sustainability* 2022, *14*, 9376.
32. Ma, L.; Gan, Q.X.; Cai, X.C. First-generation college student identity, multidimensional digital divide, and labor market disadvantages. *Heilongjiang Res. High. Educ.* 2023, *41*, 121–131.

33. Mills, B.F.; Whitacre, B.E. Understanding the Non-Metropolitan—Metropolitan Digital Divide. *Growth Chang.* 2003, *34*, 219–243.
34. Navigating China’s Evolving Labor Market in 2025. URL: <https://www.china-briefing.com/news/chinas-evolving-labor-market-2025/> (дата звернення: 10.05.2025).
35. Our World in Data Urbanization. URL: <https://ourworldindata.org/urbanization> (дата звернення: 05.05.2025).
36. Pan, X.Y.; Wang, L.; Zhang, Z.Q.; Li, Z.P. Digital Economy, Industrial Intelligence, and Income Disparity among Different Skill Labor. *J. Syst. Manag.* 2024, *33*, 472–487.
37. Qiu, H.; Zhang, X.; Feng, M.; Zhang, Z.; Wang, J.; Wang, Z. Exploring the Income-Increasing Benefits of Rural E-Commerce in China: Implications for the Sustainable Development of Farmers. *Sustainability* 2024, *16*, 7437.
38. Qiu, Y.; He, N.; Yan, C.; Rao, Q. Whether the digital divide widens the income gap between China’s regions? *PLoS ONE* 2023, *18*, e0273334.
39. Reljic, J.; Evangelista, R.; Pianta, M. Digital technologies, employment, and skills. *Ind. Corp. Chang.* 2021, dtab059.
40. Sun, Z.; Liu, J.; Tansuchat, R. China’s Digital Economy and Enterprise Labor Demand: The Mediating Effects of Green Technology Innovation. *Sustainability* 2023, *15*, 11682.
41. Vasilescu, M.D.; Serban, A.C.; Dimian, G.C.; Aceleanu, M.I.; Picatoste, X. Digital divide, skills and perceptions on digitalisation in the European Union—Towards a smart labour market. *PLoS ONE* 2020, *15*, e0232032.
42. Wan, J.X.; Nie, C.T. Digital access, digital divide bridging, and rural household consumption in China. *Syst. Sci. Math.* 2024, 1–22.
43. Wang, C.C.; Nie, Y.F. Research Progress on the Impact of Digital Economy on Employment. *Econ. Dyn.* 2023, *4*, 134–149.

44. Wang, H.; Luo, Y.Q.; Hu, S.M. The Impact of Digital Economy on Labor Migration: A Perspective Based on Occupational Mobility. *Chin. Popul. Sci.* 2023, 37, 84–99.
45. Wang, J.; Mou, X. Impact of the Digital Economy on Labor Mobility: Theoretical Mechanism and Empirical Test. *Econ. Forum* 2023, 9, 39–54.
46. Wang, J.; Zhang, S.W. Study on the Impact of Digital Economy on Wages. Lanzhou Xuekan, pp. 1–16.
47. Wang, L.; Hu, S.; Dong, Z. Artificial Intelligence Technology, Task Attributes, and Job Replacement Risks: Empirical Evidence from the Micro Level. *Manag. World* 2022, 38, 60–79.
48. Wang, M.; Zhang, M.; Chen, H.; Yu, D. How Does Digital Economy Promote the Geographical Agglomeration of Manufacturing Industry? *Sustainability* 2023, 15, 1727.
49. Wang, Y.Y.; Feng, X.Y. Digital Economy, Demographic Dividend, and Common Prosperity. *J. Shanxi Univ. Financ. Econ.* 2023, 45, 1–13.
50. Wu, K.D.; Zhu, M.C.; Yan, S.P. Impact of Digital Economy Development Level on Labor Employment Structure. *Stat. Decis.* 2022, 38, 106–111.
51. Xia, Y.; Lu, M. “Mengmu Three Moves” Among Cities: An Empirical Study on the Impact of Public Services on Labor Mobility. *Manag. World* 2015, 10, 78–90.
52. Xu, J. Research on the Path to Rights Realization Based on the Improvement of Digital Capability in the Digital Age. *J. Shandong Univ.* 2024, 2, 155–165.
53. Xu, Y.; Tao, Y.; Zhang, C.; He, M.; Li, W.; Tai, J. Review of Digital Economy Research in China: A Framework Analysis Based on Bibliometrics. *Comput. Intell. Neurosci.* 2022, 2022, 2427034.
54. Yang, Y.; Lin, L.; Wang, L. “Dividend” and “Gap” in the Digital Economy Era: Micro-Representation of Heterogeneous Labor. *Stat. Decis.* 2024, 40, 10–15.

55. Yao, C.C.; Shen, K.Y. Inclusive Growth Effects of Digital Economy and Regional Economy from the Perspective of Factor Mobility. *Econ. Geogr.* 2023, *43*, 10–19.
56. Yao, C.C.; Song, D.L. Digital Economy and the Reshaping of Industrial Spatial Layout: Equilibrium or Polarization. *Financ. Trade Econ.* 2023, *44*, 69–87.
57. Zhang, C.Y.; Cai, Q.M.; Wei, W.Q. Reexamining the Employment Effects of the Digital Economy: Perspectives on Inclusive Growth and Occupational Diversity. *Open Times* 2024, *10–11*, 190–204.
58. Zhang, J.W.; Cai, P. The Impact of Interprovincial Labor Mobility on Industrial Structure Upgrading. *China Labor* 2021, *3*, 5–20.
59. Zhang, S.; Wang, X.B. An Empirical Test of the Impact of Digital Economy on Industrial Structure Upgrading. *Stat. Decis.* 2023, *39*, 15–20.
60. Zhang, Z.; Yi, E.W.; Wang, J. Resource Allocation Effects of Digital Economy Development in Chinese Cities. *Chin. Soft Sci.* 2024, *7*, 110–121.
61. Zhao, T.; Zhang, Z.; Liang, S.K. Digital Economy, Entrepreneurship Activity, and High-Quality Development: Empirical Evidence from Chinese Cities. *Manag. World* 2020, *36*, 65–76.
62. Zhao, X.Y.; Cai, J.Y.; Wan, M.Z. The Impact of Digital Economy on Labor Market Integration: An Empirical Test Based on Chinese Provincial Panel Data. *Commer. Res.* 2024, *1*, 82–90.
63. Zhou, B. Population Mobility and the Urban-Rural “Digital Divide” in China. *Qiusuo* 2021, *6*, 112–120.
64. Zhou, J.; Deng, J.J. Demographic Dividend Effect of Digital Economy Development: Empirical Evidence from China. *Popul. Econ.* 2023, *4*, 1–21.
65. Бульбенюк С. Геополітичні й геоeкономічні амбіції та «м’яка сила» Китаю: зауваги до дискурсу про особливості просування й утвердження. Китаєзнавчі дослідження. № 2. 2022. С. 39—53. <https://doi.org/10.51198/chinesest2022.02.039>

66. Герасимчук В. Китай на шляху глобалізації 2.0. Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». № 16. 2019. С. 78—88. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evntukri_2019_16_11 (дата звернення: 05.05.2025).

67. Липов В. В. Вплив платформізації на трансформацію соціально-економічних зв'язків: конкурентна складова. Економічний вісник Донбасу № 3(65), 2021. С. 222-233. [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2021-3\(65\)-222-233](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2021-3(65)-222-233) (дата звернення: 06.05.2025).

68. Сіденко В. Р. Тренди змін у зовнішній політиці Китаю в контексті формування нового світового порядку: економічні та позаекономічні виміри. Економіка України. 68. 02 (759). 2025. С. 47-70. <https://doi.org/10.15407/econo-nomyukr.2025.02.047> (дата звернення: 07.05.2025).